

COMPTEL VUOSIKERTOMUS 2015

comptel

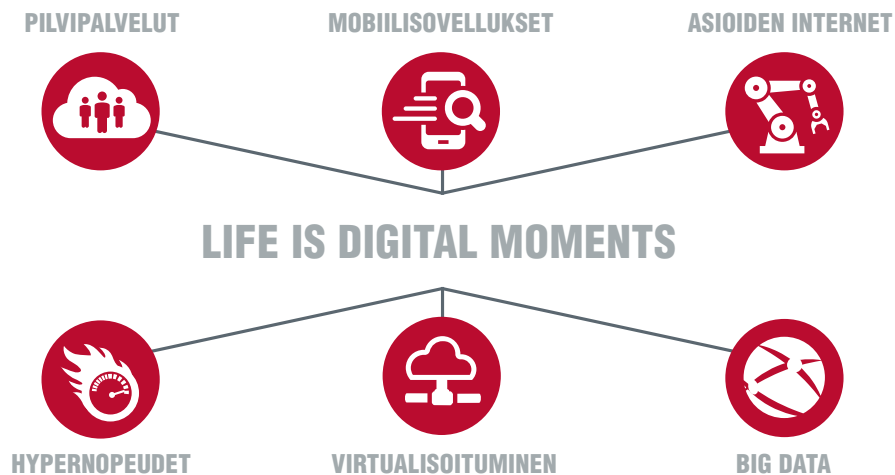
SISÄLLYS

1. COMPTEL VUONNA 2015	4
Comptel lyhyesti	4
Avainluvut	5
Toimitusjohtajan katsaus	6
2. HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS	8
3. TILINPÄÄTÖS	14
Konsernin laaja tuloslaskelma	14
Konsernin tase	15
Konsernin rahavirtalaskelma	16
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	17
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	18
Tunnusluvut	55
Tunnuslukujen laskentakaavat	57
Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS	58
Emoyhtiön tase, FAS	58
Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS	59
Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS	60
Osakkeet ja osakkeenomistajat	71
Hallituksen esitys voittovarojen käytöstä	74
Tilintarkastuskertomus	75
4. HALLINNOINTI	76
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015	76
Hallitus	80
Johtoryhmä	81
5. TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE	82
Comptelin toimistot	83

COMPTEL LYHYESTI

VISIOMME JA MISSIONME

ELÄMÄ KOOSTUU DIGITAALISISTA HETKISTÄ. Me uskomme, että elämänlaatu ja menestys, niin yksityiselämässä kuin työelämässäkin, riippuu yhä enemmän elämämme digitaalisten hetkien laadusta. Aamuvarhaisesta iltamyöhään ihmiset kommunikoivat, luovat yhdessä ja tekevät yhteistyötä, sekä kuluttavat digitaalista sisältöä ja palveluja. Tämän lisäksi elämän rytmiä määrittävät verkkoon kytketyt koneet ja laitteet.

LUOMME TÄYDELLISIÄ DIGITAALISIA HETKIÄ. Me Comptelilla haluamme tehdä digitaalisten hetkistä täydellisiä. Täydellisyys tarkoittaa sitä, että digitaalinen sisältö on oikeassa viitekehysessä ja toimitettu oikein. Palveluntarjoajille täydellisyys merkitsee tuloksen kasvattamista, tyytyväisten asiakkaiden palvelemista sekä riskien välttämistä digitaalisten hetkien bisneksessä.

COMPTELIN STRATEGIA

COMPTELIN STRATEGISENA PÄÄMÄÄRÄNÄ on tulla johtavaksi ohjelmistotoimittajaksi digitaalisten palveluiden kysynnän ja tarjonnan hallinnassa.

Strategiamme ytimessä on ohjelmistojen ja palvelujen tarjoaminen digitaalisille palveluntarjoajille kahdella päätoimialueella: Intelligent Data ja Service Orchestration. Intelligent data -liiketoiminta tuottaa ratkaisuja ja palveluja, joiden avulla asiakkaamme voivat kerätä maksut dataliikenteestään ja tehdä älykkäitä, big dataan perustuvia automatisoituja liiketoimintapäätöksiä. Intelligent data -liiketoiminnan kasvua vauhdittaa tarve räjähdysmäisesti kasvavan datamäärän taloudelliselle hyödyntämiselle. Service Orchestration -liiketoiminta tuottaa ratkaisuja toimitus- ja palveluprosessien hallintaan sekä digitaalisen ostokokemuksen optimointiin. Sen kasvua siivittää pilvipalveluiden ja verkkojen virtualisoinnin aikaansaama väistämätön muutos.

COMPTEL TÄNÄÄN

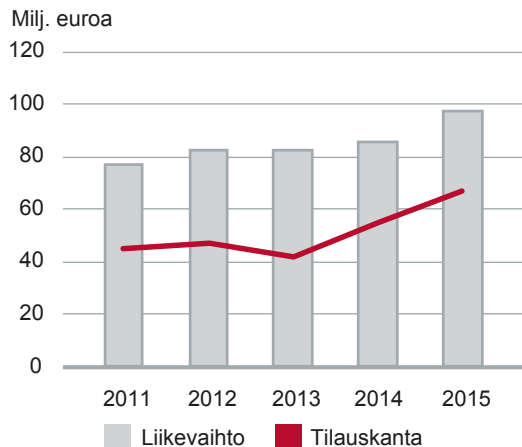
Comptel toimittaa tänä päivänä digitaalisia palveluita yli miljardille ihmiselle ja yritykselle. Huolehdimme joka päivä yli 20 prosentista maailman mobiililaitteiden käyttötiedoista. Lähes 300 digitaalista palveluntarjoajaa 90 maassa on vuosien saatossa luottanut siihen, että pystymme hallitsemaan heidän kriittisten prosessiansa monimutkaisuutta.

TALOUDELLISET TAVOITTEEMME

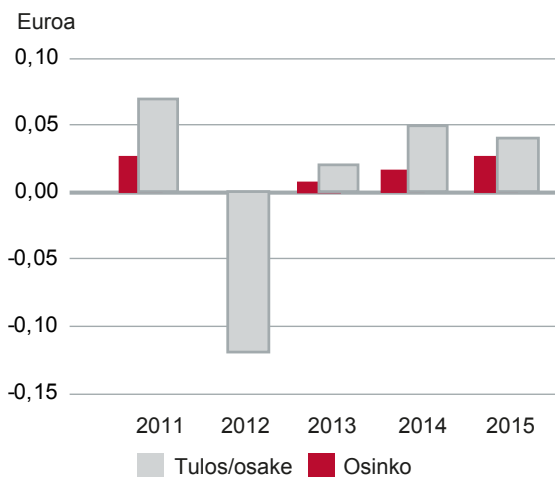
Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteemme ovat yli 10 prosentin vuotuinen kasvu liikevaihdossa ja 10–15 prosentin liikevoitto. Vuonna 2015 liikevaihtomme kasvoi 14 prosenttia, joten saavutimme sen osalta tavoitteemme. Suhteellinen kannattavuus jäi 8,7 prosenttiin johtuen investoinneistamme tulevaan kasvuun.

AVAINLUVUT

LIKEVAIHTO JA TILAUSKANTA

TULOS/OSAKE JA OSINKO

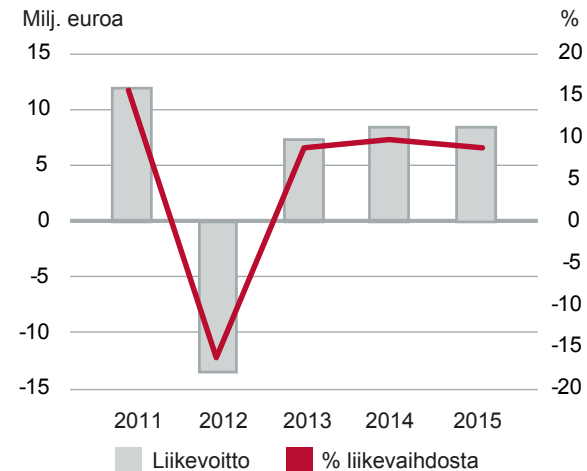

2015 2014 2013

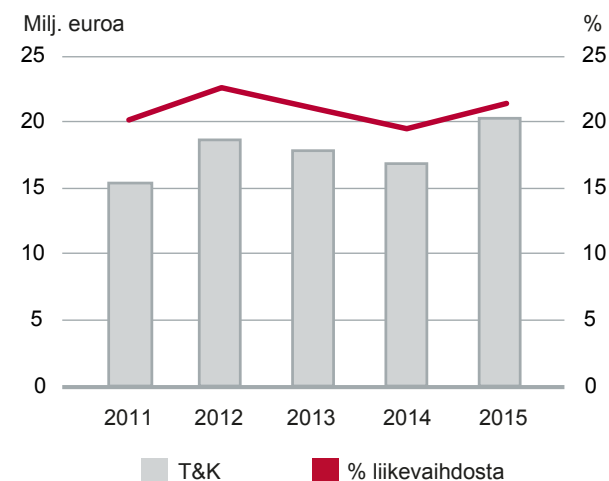
Liikevaihto, meur	97,7	85,7	82,7
Liikevoitto, meur	8,5	8,3	7,3
Liikevoitto, % liikevaihdosta	8,7	9,7	8,8
T&K-kulut, meur	20,3	16,8	17,8
Tilaukanta, meur	66,3	55,2	40,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	18,3	19,5	16,1
Omavaraisuusaste, %	52,4	52,4	50,5
Tulos/osake, euroa	0,04	0,05	0,02
Osinko/osake, euroa	0,03*	0,02	0,01
Henkilöstö keskimäärin	723	665	684

* Hallituksen esitys

LIKEVOITTO

T&K-KULUT

LIKEVAIHTO
UUTEEN
ENNÄTYKSEEN

TILAUSKANTA
+20,2 %

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

COMPTELILLA ENNÄTYSVUOSI

Operation Nexterday jatkui menestyksekkäästi vuonna 2015. Liikevaihtomme kasvoi 14 prosenttia, enemmän kuin koskaan aiemmin oman Comptel-urani aikana. Liikevaihtomme oli myös yrityksen historian korkein.

Päivitimme vuoden 2015 aikana strategiaamme. Pitkän aikavälin taloudelliset tavoitteemme ovat yli 10 prosentin vuosittainen liikevaihdon kasvu ja 10–15 prosentin liikevoittotaso. Saavutimme tavoitteemme liikevaihdon osalta jo vuonna 2015 kasvun ollessa 14 prosenttia. Suhteellinen voitto jäi hieman tavoitteesta, mutta hyvistä syistä. Vuoden 2014 lopussa toteutimme organisaatiouudistuksen ja perustimme sisäisen projektihautomon. Tämä tarkoitti merkittävää panostusta tuotekehitykseen vuonna 2015, mikä laski vuoden suhteellista kannattavuutta. Tulokset ovat kuitenkin lupaavia, sillä hautomo loi 12 kuukauden sisällä perustamisestaan uuden ratkaisun, digitaalisen myyntikanavan nimeltä FWD, joka on jo kaupallisessa käytössä asiakasyrityksessämme. Jatkoimme myös mittavia investointeja nykyisen tuotevalikoimamme kehittämiseen, mikä vahvistaa kilpailukykyämme ja kasvupotentiaalia tulevaisuudessa. Tutkimuksen ja tuotekehityksen osuus liikevaihdosta oli peräti 20,8 prosenttia vuonna 2015.

Maantieteellisesti oma kotialueemme, Eurooppa, menestyi erinomaisesti: vuoden 2015 liikevaihtomme oli korkeampi kuin koskaan ennen. Yhteistyö erityisesti globaalien asiakkaiden kanssa Euroopassa on vakaalla pohjalla, jolle on hyvä rakentaa tulevaisuudessa. Liikevaihtomme jatkoi vahvaa kasvuaan myös Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Lähdeverojen hyvittämiseen liittyvä verottajan päätös vaikutti kielteisesti nettotulokseemme. Osa vuoden 2014 hyvityksistä peruutettiin vuonna 2015, minkä johdosta veroja jouduttiin korjaamaan vuonna 2015 myös vuoden 2014 osalta. Nettotuloksemme heikkeni viime vuodesta, ja verotusmuutosten vaikutus tähän oli merkittävä. Vuonna 2015 efektiivinen veroprosenttimme oli 40,5 ja vuoden 2014 prosenttimme 26,6.

Vuonna 2015 organisoiduimme kahdeksi liiketoimintayksiköksi vahvistaaksemme fokustamme ja lisätäksemme operatiivista

tehokkuutta. Vuoden kokemuksen perusteella toimintamalli on osoittautunut toimivaksi. Kummankin yksikön – Intelligent Datan ja Service Orchestrationin – liikevaihto kasvoi viime vuonna.

Osana vuoden 2015 alkupuolen strategiapäivitystä määrittelimme kuusi strategista tavoitetta: ainutlaatuiset ratkaisut, ajatusjohtajuus, ylivertainen asiakaspalvelu, uudet markkina-alueet, kumppaniverkoston rakentaminen edelleen sekä innostunut henkilöstö. Voin ylpeänä todeta, että Comptelin tiimi teki upeaa työtä kaikilla näillä osa-alueilla vuonna 2015. Vuoden 2015 tuloksemme on myös osoitus siitä, että strategiamme toimii.

Aiempi päätöksemme keskittyä tiettyihin tietoliikennealan markkinasegmentteihin on osoittautunut oikeaksi. Toimimme tällä hetkellä segmenteillä, joilla kasvu ja kysyntä ovat muuta tietoliikennealaa

korkeammalla. Tuoteportfoliomme on kilpailukykyinen ja meillä on hyviä, pitkäaikaisia asiakassuhteita. Viime vuosina tekemämme työn yrityksen uudistamiseksi näkyy nyt myös taloudellisessa tuloksessamme.

Elämme Comptelin kannalta erittäin mielenkiintoista aikaa, ja lisää on odotettavissa. Olemme osa teleliiketoimintaa mullistavaa muutoksen aaltoa. Edessä on useita murroskohtia, joissa voimme saada paljon aikaan ainutlaatuisen tarjoomamme ansiosta. Osana ajatusjohtajuustyötä olemme tuoneet vahvasti esille näkemyksemme toimialan kehityksestä, mikä on herättänyt vastakaikua myös asiakkaidemme keskuudessa. Olemme sitoutuneet ylivertaiseen asiakaspalveluun ja jatkamme tätä työtä myös uusilla markkinoilla.

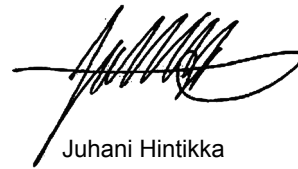
Haluan kiittää jokaista Comptelin työntekijää sitoutumisesta arvoihimme, jotka ovat passion, respect, united ja make it happen. Tavoitteeni on varmistaa, että henkilöstömme on jatkuvasti innostunut työstään, sillä tämä on avain Comptelin menestykseen.

Haluan myös kiittää lämpimästi asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme. Odotan ilolla, että voimme jatkaa yhteisiä ponnistelujamme ”täydellisten digitaalisten hetkien” luomiseksi.

Tahdon myös kiittää kaikkia uusia ja vanhoja osakkeenomistajiamme tuesta. Kiitos, että jatkatte kanssamme *Operation Nexterdayn* matkaa. Uskon, että se luo jatkossakin arvoa osakkaillemme.

**” OLEMME ERITTÄIN TYYTYVÄISIÄ
VUODEN 2015 KASVUUN.
VAHVISTAAKSEMME KASVUAMME
TULEVINA VUOSINA INVESTOIMME
VUONNA 2015 MERKITTÄVÄSTI
FWD-PILVIPALVELURATKAISUN
KEHITTÄMISEEN, TOIMITUSKAPASITEETIN
LISÄÄMISEEN, MYYNTIIN SEKÄ NYKYISEN
PORTFOLION KEHITTÄMISEEN.”**

Helsingissä, maaliskuussa 2016

Juhani Hintikka
Toimitusjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS 2015

TOIMINTAYMPÄRISTÖ JA MARKKINANÄKYMÄT

Teleoperaattoreiden toimintaympäristö on voimakkaassa murroksessa sekä uuden tekniikan että uusien perinteistä kilpailukenttää muuttavien palveluntarjoajien vuoksi. Uudet monikansalliset teknologiajätit kuten Facebook, Google ja Apple haastavat operaattorit ydinliiketoiminnassaan sekä pakottavat heidät kyseenalaistamaan nykyiset liiketoimintamallit ja kustannusrakenteet. Odotamme tämän tilanteen jatkuvan seuraavien vuosien ajan ja antavan meille merkittävän mahdollisuuden uuteen ympäristöön sopivien järjestelmien toimittamisessa.

Tällä hetkellä investointeja ohjaa huikeasti kasvava dataliikenne joka vaatii jatkuvaa verkkokapasiteetin kasvattamista. Kapasiteettia kasvatetaan ottamalla käyttöön uusia 4G- ja kuituverkkoja. Samalla tämä tuo operaattoreille tarpeen hyödyntää uutta kapasiteettia myös rakentamalla uusia palveluita tuottamaan uutta kassavirtaa. Kilpailutilanne vaatii investointeja myös asiakastytyväisyyden takaamiseksi sekä jatkuvaa prosessien kehittämistä jotta kulurakenne pysyy hallinnassa.

Comptelin roolina on perinteisesti ollut käyttäjäpalveluiden hallinta ja verkkoresursien kohdistaminen käyttäjien tarpeisiin. Viimeaikainen kehitys, jossa verkot rakennetaan pilvipohjaisista ohjelmistoista, on johtanut roolin laajentumiseen koska verkko- ja liiketoimintaohjelmistot on integroitu tiukemmin ja hallintaohjelmistojen merkitys on kasvanut. Tämän odotetaan tuovan uusia mahdollisuuksia Comptelin palveluauto- maatio- ja tapahtumankäsittelyratkaisuiden soveltamiseksi entistä laajemmin.

Uutta liiketoimintaa etsiessään operaattorit tulevat integroimaan järjestelmiään myös perinteisen tele-liiketoiminnan ulkopuolella olevien yritysten kanssa. Näiden uusien asiakassuhteiden hyödyntäminen vaatii monipuolisempia myynti-, tilaustenhallinta- ja laskutussovelluksia. Näiden asiakkuuksien hyödyntämisen voidaan olettaa tarjoavan meille mahdollisuuksia lisätä tuotteiden ja palveluiden myyntiä.

LIKEVAIHTO JA KANNATTAVUUS

Comptel-konsernin vuoden 2015 liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 14,0 prosenttia (3,7) ja oli 97,7 miljoonaa euroa (2014: 85,7; 2013: 82,7). Molempien liiketoimintayksiköiden liikevaihto kasvoi vahvasti neljännellä vuosineljänneksellä; Intelligent Data

kasvoi 19,8 prosenttia ja Service Orchestration 23,4 prosenttia vertailukaudesta. Neljännellä vuosineljänneksellä useimmat ratkaisut liiketoimintojen sisällä kasvoivat sekä vertailukauteen että vuoden 2015 kolmanteen vuosineljännekseen verrattuna

Koko vuoden liikevaihto kasvoi 14 prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen, Comptel FlowOne -ratkaisun toimiessa kasvun moottorina. Service Orchestration -liiketoimintayksikön liikevaihto kasvoi 20,1 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna.

Konsernin liiketulos oli 8,5 miljoonaa euroa (2014: 8,3; 2013: 7,3), mikä vastaa 8,7 prosenttia (9,7) liikevaihdosta. Suhteellisen kannattavuuden aleneminen johtui merkittävistä investoinneista FWD -pilvipalvelutuotteen kehittämiseen sekä muista tulevaan kasvuun tähtäävistä tuotekehitys- ja toimituskapasiteetti-investoinneista.

Konsernin tulos ennen veroja oli 7,6 miljoonaa euroa (7,4) eli 7,8 prosenttia (8,7) liikevaihdosta. Konsernin nettotulos oli 4,5 miljoonaa euroa (5,5). Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,04 euroa (2014: 0,05; 2013: 0,02).

Konsernin efektiivinen veroaste vuonna 2015 oli 40,5 (26,6). Viimeisimmässä veropäätöksessä verottaja muutti aikaisempaa tulkintaansa tiettyjen maiden lähdeveron hyvittämisestä. Päätöksen vuoksi vuonna 2015 tehtiin kertaluontoinen vuoden 2014 veroja koskeva oikaisu, jonka negatiivinen vaikutus efektiiviseen veroasteeseen oli 4,2 prosenttiyksikköä. Verottajan päätös nosti myös vuoden 2015 efektiivistä veroastetta 3,3 prosenttiyksikköä.

Tilikauden verokulu oli 3,1 miljoonaa euroa (2,0), mihin sisältyi 1,2 miljoonaa euroa lähdeveroa (1,0).

Konsernin tilauskanta nousi 20,2 prosenttia edellisvuodesta ja oli tilikauden päättyessä 66,3 miljoonaa euroa (2014: 55,2; 2013: 40,8).

LIKETOIMINTA-ALUEET

Liiketoimintasegmentit on jaettu maantieteellisesti. Liiketoimintasegmenttejä on neljä: Eurooppa, Aasian ja Tyynenmeren alue, Lähi-itä ja Afrikka sekä Amerikka. Segmenttien liikevoitto sisältää myynnin ja asiakaspalveluiden kulut. Konsernin tutkimus-, tuotekehitys- ja yleiskuluja ei ole kohdennettu segmenteille.

Vuonna 2015 Comptel sai 29 merkittävää tilausta (26): Service Orchestration -alueella 16 tilausta (11 FlowOne Fulfillment, ja viisi FlowOne Provisioning ja Activation

-ratkaisua). Intelligent Data -liiketoiminta sai kuusi tilausta (neljä Data Refinery-, yhden Fastermind- ja yhden Monetizer-ratkaisun). Seitsemän tilausta oli moniratkaisutilauksia eri liiketoiminta-alueiden välillä. Merkittävänä tilauksina Comptel raportoi myydyt projektit ja lisenssit, joiden arvo on vähintään 500 000 euroa

Euroopan alueen liikevaihto oli 40,1 miljoonaa euroa (35,4). Euroopan liikevaihto kasvoi merkittävästi koko alueen osalta, erityisesti globaalien operaattoriasiakkaiden osalta. Konsernin liiketulos Euroopan liiketoiminnasta oli 27,5 miljoonaa euroa (19,5), mikä on 68,6 prosenttia segmentin liikevaihdosta (55,3). Comptel sai Euroopan alueelta yhden uuden asiakkaan. Merkittävimpiä asiakkaita olivat Telefonica ja Vodafone -ryhmään kuuluvat operaattorit.

Aasian ja Tyynenmeren alueen liikevaihto oli 29,6 miljoonaa euroa (24,8). Konsernin liiketulos alueen liiketoiminnasta oli 15,5 miljoonaa euroa (14,5), mikä on 52,3 prosenttia segmentin liikevaihdosta (58,7). Comptel sai tällä alueella kolme uutta asiakasta. Merkittävimpiä asiakkaita alueella olivat NBN Com, IBM ja PT -Indosat.

Lähi-idän ja Afrikan alueen liikevaihto oli 16,8 miljoonaa euroa (16,8). Konsernin liiketulos alueen liiketoiminnasta oli 5,6 miljoonaa euroa (7,3), mikä on 33,3 prosenttia segmentin liikevaihdosta (43,2). Merkittävimpiä asiakkaita alueella olivat Saudi Telecom, Ooredoo ja Etisalat ryhmän operaattorit.

Amerikan liikevaihto oli 11,2 miljoonaa euroa (8,8). Konsernin liiketulos alueen liiketoiminnasta oli 5,6 miljoonaa euroa (4,0), mikä on 50,1 prosenttia segmentin liikevaihdosta (45,5). Merkittävimpiä asiakkaita Amerikan alueella olivat América Móvil ja Telefónica-ryhmien operaattorit ja T-Mobile Yhdysvalloissa.

Comptelin liikevaihto jakautuu projektiliiketoimintaan ja ylläpitoliiketoimintaan. Tilikaudella projektiliiketoiminnan liikevaihto nousi 21,4 prosenttia edellisvuodesta ja oli 63,3 miljoonaa euroa (52,1). Ylläpitoliiketoiminnan liikevaihto nousi 2,5 prosenttia edellisvuodesta ja oli 34,4 miljoonaa euroa (33,6).

Comptelin liikevaihto jakautuu myös Intelligent data ja Service Orchestration liiketoimintayksikköihin. Service Orchestration yksikön liikevaihto kasvoi 20,1 prosenttia edellisvuodesta ja oli 55,2 (46,0) miljoonaa euroa. Intelligent Data kasvoi 7,1 prosenttia edellisvuodesta ja oli 42,5 miljoonaa euroa (39,7).

INVESTOINNIT

Vuoden 2015 bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin olivat 0,6 miljoonaa euroa (0,7). Investoinnit muodostuivat laite-, ohjelmisto- ja kalustohankinnoista. Investoinnit rahoitettiin likvideillä varoilla ja tulorahoituksella.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Comptelin välittömät tutkimus- ja tuotekehityskustannukset ja tuotekehitysinvestoinnit olivat 20,3 miljoonaa euroa (2014: 16,8; 2013: 17,8) ja niiden osuus liikevaihdosta oli 20,8 prosenttia (2014: 19,6; 2013: 21,5).

Pääosa Comptelin tuotekehityskustannuksista on suunnattu keskeisille tuotealueille, Service Orchestration- ja Intelligent Data -tuoteperheisiin. Kehitystyön tarkoituksena on sekä turvata jatkuva liikevaihto kilpailukykyisillä tuotteilla, että tuottaa uutta liikevaihtoa tarjoamalla asiakkaille uusia tuoteinnovaatioita. Service Orchestrationin FlowOne Fulfillment -ratkaisusta ollaan kehittämässä laaja-alaista palvelujen ja liiketoiminnan hallinnointiratkaisua, joka kattaa kaiken verkoista pilvipalveluihin. Intelligent Datan Data Refinery- ja Monetizer-ratkaisut jalostavat reaaliaikaista dataa sellaisiksi tilannekohtaisiksi toimenpiteiksi, joilla voidaan luoda ja laskuttaa monimuotoisia sisältö- ja datapalveluja. Data Fastermind tuo sulavuutta tekoälyn, ennakoivan analytiikan ja koneoppimisen avulla kaikkiin muihin ratkaisuihin.

Näillä toiminta-alueilla Comptel pyrkii maailmanlaajuiseen ajatusjohtajuuteen operaatto-reiden liiketoimintaongelmien ratkaisussa. Uutena kehityskohteena yhtiö investoi uusiin tuotteisiin digitaalisen ostokokemuksen alueella.

Vuonna 2015 Comptel jatkoi nykyisen tuoteportfolion kehittämistä. Vuoden 2015 aikana markkinoille tuotiin 12 merkittävää ohjelmistojulkistusta mainituilta tuotealueilta.

Yhtiö jätti neljä uutta patenttihakemusta vuoden 2015 aikana (2). Comptelille myönnettiin vuoden 2015 aikana neljä uutta patenttia (8), jotka liittyivät tietoliikennetapahtumien laskutustietojen reaaliaikaiseen keruuseen ja luokitteluun, käyttäjien veloittamiseen online-mediointiympäristössä. Comptelilla oli vuoden 2015 lopussa 40 (37) myönnettyä patenttia ja 41 (39) vireillä olevaa patenttihakemusta liittyen yhtiön päätuotteisiin ja -ratkaisuihin.

Yrityksen tuotemerkki Comptel® on Comptel Oyj:n rekisteröimä tavaramerkki useissa maissa.

RAHOITUSASEMA

Taseen loppusumma oli 86,4 miljoonaa euroa (77,6), josta likvidien varojen osuus oli 3,0 miljoonaa euroa (9,4). Konsernin liiketoiminnan rahavirta oli koko vuoden aikana 0,6 miljoonaa euroa (10,0) ja neljänellä vuosineljänneksellä aikana -0,2 miljoonaa euroa (3,5). Kassavirta oli alempi vuonna 2015 johtuen vuoden aikana tehdyistä investoinneista.

Myyntisaamiset olivat katsauskauden lopussa 40,5 miljoonaa euroa (27,7). Myyntisaamiset kasvoivat vuoden lopussa merkittävästi johtuen loppuvuoden vahvasta myynnistä. Siirtosaamiset olivat 10,0 miljoonaa euroa (10,9). Osatuloutukseen liittyvät siirtovelat olivat 3,3 miljoonaa euroa (4,4).

Yhtiöllä on käytettävissään 25 miljoonan euron suuruinen rahoitusjärjestely, josta 20 miljoonaa euroa on valmiusluottolimiittia ja viisi miljoonaa on tililuottolimiittia. Yhtiöllä oli kauden lopussa käytössään 5,0 miljoonaa euroa valmiusluottolimitistä ja 2,0 miljoonaa euroa tililuottolimitistä. Rahoitusjärjestelysopimus on voimassa heinäkuun loppuun 2018.

Omaravaruusaste oli 52,4 prosenttia (52,4) ja nettovelkaantumisaste (gearing) oli 11,1 prosenttia (-5,4).

YHTIÖRAKENNE

Comptel-konserniin kuului vuoden 2015 päättyessä emoyhtiö Comptel Oyj:n lisäksi täysin omistetut tytäryhtiöt Comptel Communications Oy, Comptel Communications AS, Comptel Communications EOOD, Comptel Communications Sdn Bhd, Comptel Communications Brasil Ltd, Comptel Communications Inc., Comptel Communications India Private Limited, Comptel Communications S.r.l., Xtract Oy ja Comptel Palvelut Philippines Inc. Lisäksi konserniin kuuluivat täysin omistettu tytäryhtiö Comptel Communications Holdings ja sen kokonaan omistama tytäryhtiö Comptel Communications Ltd. Konserniin kuului myös irlantilainen osakkuusyhtiö Tango

Telecom Ltd. (omistusosuus 20,0 prosenttia).

Comptel-konsernilla on rekisteröidyt edustustot ja sivuliikkeet myös Australiassa, Egyptissä, Intiassa, Venäjällä, Yhdistyneissä Arabiemiraateissa, Alankomaissa, Ruotsissa, Saksassa, Singaporessa, Hong Kongissa, Indonesiassa, Uudessa Seelannissa ja Turkissa.

HENKILÖSTÖ

Comptelin henkilöstömäärä oli vuoden alussa 660 ja vuoden lopussa 742. Konsernin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 723 henkilöä (2014: 665; 2013: 684).

Tilikauden lopussa konsernin henkilöstöstä työskenteli Suomessa 29,5 prosenttia (30,2), Malesiassa 25,5 prosenttia (28,8), Intiassa 11,3 prosenttia (7,1), Bulgariassa 10,2 prosenttia (10,9) ja muissa toimintamaissa 23,5 prosenttia (23,0).

Tilikauden lopussa konsernin henkilöstöstä työskenteli asiakaspalveluissa 47,1 prosenttia (44,1), tutkimuksessa, tuotekehityksessä ja -hallinnassa 36,5 prosenttia (38,3), myynnissä ja markkinoinnissa 10,0 prosenttia (11,8) sekä hallinnossa ja tuki-palveluissa 6,2 prosenttia (5,8).

Tilikauden lopussa konsernissa oli 722 vakituista (650) ja 20 määräaikaista (10) työsuhdetta. Kokoaikaisia työsuhteista oli 712 (639) ja osa-aikaisia 30 (21).

Henkilöstön keskimääräinen vaihtuvuus vuonna 2015 oli 17,1 prosenttia (19,7). Henkilöstön keskimääräinen palvelusaika oli 5,0 vuotta (4,9). Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 37 vuotta (37). Vuoden lopussa henkilöstöstä oli miehiä 73 prosenttia (71) ja naisia 27 prosenttia (29).

Tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 38,4 miljoonaa euroa (2014: 34,6; 2013: 34,3).

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31. Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstöstä 88 prosenttia oli suorittanut korkeakoulututkinnon, 4 prosenttia ammattikorkeakoulututkinnon, 4 prosenttia opistotason tutkinnon ja 4 prosenttia muun koulutuksen.

Tilikaudella sairauspoissaolojen osuus aktiivisesta työajasta oli 1,4 prosenttia (1,5).

YHTIÖN HALLINNOINTI

Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous 9.4.2015 valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Pertti Ervi, Eriikka Söderström, Hannu Vaajoensuu, Antti Vasara ja Heikki Mäkijärvi. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi puheenjohtajaksi Pertti Ervin ja varapuheenjohtajaksi Hannu Vaajoensuun. Hallituksella ei ollut valiokuntia.

Tilikauden lopussa yhtiön lähipiirin puolesta annetut takaukset olivat yhteensä 29 tuhatta euroa. Lähipiiritapahtumia selostetaan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 31.

Comptelin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillinen selvitys osana vuosikertomusta.

TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö Ernst & Young Oy. Päävastuullisena tilintarkastajana KHT Mikko Järventausta.

COMPTELIN OSAKE JA OMA PÄÄOMA

Comptelilla on yksi osakelaji. Jokaisella osakkeella on yhtiökokouksessa yksi (1) ääni. Yhtiön osakepääoma 31.12.2015 oli 2 141 096,20 euroa sekä osakkeiden kokonaissäänimäärä 108 395 409 ääntä.

Comptelin osakkeiden kokonaisvaihto vuonna 2015 oli 41,2 miljoonaa kappaletta (27,8), joka vastaa 38,0 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä (25,9). Vuoden 2015 päätöskurssi oli 1,83 euroa (0,99). Comptelin markkina-arvo oli vuoden lopussa 198,1 miljoonaa euroa (105,8).

Comptel Oyj luovutti tilikaudella vastikkeetta 64 950 yhtiön osaketta hallituksen jäsenille osana vuosipalkkioiden maksua ja 133 333 yhtiön osaketta toimitusjohtajalle vuoden 2012 osakepalkkiojärjestelmän ehtojen mukaisesti.

Comptel Oyj:n toimitusjohtajalla on osakepalkkiojärjestelmä, jonka tarkoituksena on yhdistää omistajien ja toimitusjohtajan tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa toimitusjohtaja yhtiöön. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen

ansaintajaksolta edellyttää, että toimitusjohtaja omistaa tai hankkii niitä hallituksen ennalta päättämän määrän, 230 000 osaketta. Omistusvelvoite oli voimassa 31.12.2015 asti. Kaikki osakepalkkiojärjestelmän osakkeet luovutettiin ja rahaosuus maksettiin.

Comptelin hallitus päätti 9.9.2015 varsinaisen yhtiökokouksen 9.4.2015 antaman valtuutuksen nojalla uudesta toimitusjohtajan optio-ohjelmasta, jonka perusteella optio-oikeuksia annetaan yhteensä 3 478 260 kappaletta.

Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 3 478 260 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta.

Optio-oikeuksista 1 739 130 merkitään tunnuksella 2015A, 1 739 130 merkitään tunnuksella 2015B. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2015A ja 2015B on 0,92 euroa osakkeelta, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimääräistä NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 12.8.-8.9.2015 vähennettynä 20 prosentilla.

Katsauskauden päättyessä yhtiön hallussa oli 118 507 omaa osaketta, mikä vastaa 0,11 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallussa olevien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo oli 2 341 euroa.

Varsinainen yhtiökokous 9.4.2015 hyväksyi hallituksen osinkoehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2014 maksettiin kaksi sentti osakkeelta osinkoa.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 21 400 000 osakkeen suuruisista osakeanneista sekä enintään 10 700 000 oman osakkeen hankkimisesta tai luovuttamisesta. Valtuutukset ovat voimassa 30.6.2016 saakka, kuitenkin siten, että valtuutus yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä.

Varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antamista valtuutuksista ja muista päätöksistä on annettu erillinen pörssitiedote 9.4.2015.

LIIKETOIMINNAN RISKIT

Comptelin liiketoiminnan riskejä arvioidaan säännöllisesti osana konsernin vuosittaista toiminnan suunnittelu- ja strategiaprosessia, kaupallisten tarjousten ja sopimusten sekä investointien ja muiden panostusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessia sekä muita operatiivista toimintaa. Merkittävimpinä pidetään strategisia riskejä, jotka jakautuvat markkinaympäristöön ja toisaalta Comptelin liiketoimintastrategiaan liittyviin riskeihin.

Seuraavassa on kuvaus merkittävimmistä konsernin ulkopuolisista sekä omasta toiminnasta johtuvista tekijöistä, joilla saattaa olla merkitystä Comptelin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja osakkeen hintaan tulevaisuudessa.

Teleoperaattoreiden tukiohjelmistomarkkinoiden kysyntä voi vaihdella merkittävästi eri alueilla.

Comptel kehittää joustavia kokonaisratkaisuja johtaville teleoperaattoreille maailmanlaajuisesti. Tämä edellyttää, että yhtiö ymmärtää liiketoimintaympäristönsä kehittymisen sekä asiakkaidensa ja jälleenmyyjien tarpeet alueellisesti oikein. Epäonnistuminen markkinasuhteiden tunnistamisessa, asiakkaidensa tarpeiden huomioimisessa ja tuotteidensa oikea-aikaisessa kehittämisessä saattaa aiheuttaa merkittävää haittaa Comptelin liiketoiminnan kasvulle ja kannattavuudelle.

Comptel on investoinut merkittävästi uusiin tuotealueisiin analytiikan ja asiakkaiden toimitusprosessin automatisoinnin alueilla. Epäonnistuminen näiden tuotealueiden kehittämisessä tai markkinoille tuomisessa voi vaikuttaa merkittävästi yhtiön kasvuun ja kannattavuuteen.

Yhtiön toimialalle on tyypillistä liikevaihdon ja tuloksen merkittävä vaihtelu vuosineljänneksittäin liittyen asiakaskunnan ostokäyttäytymiseen ja yksittäisten merkittävien kauppojen ajoittumiseen.

Kilpailu tukiohjelmistomarkkinoilla on kireää. Teollisuuden alalla on käynnissä toimijoiden yhdistymiskehitys, millä on ollut vaikutusta sopimusten pituuteen ja hinnoitteluun. Mikäli Comptel ei onnistu sopeuttamaan toimintaansa ja vastaamaan kilpailuympäristönsä muutoksiin, markkinakehityksestä voi seurata huomattavaa haittaa yhtiön liiketoiminnalle ja liiketoiminnan tulokselle.

Comptelin käynnistämän asiakas- ja kumppanilähtöisen liiketoimintamallin toteuttaminen edellyttää oikeiden henkilöresurssien saamista lähemmäksi avainasiakkaita ja kumppaneita tietyillä kasvumarkkinoilla.

Lähi-itä ja Afrikka sekä Aasia ovat Comptelille entistä merkittävämpiä markkina-alueita. Yhtiö toimii myös useassa maassa, jossa poliittinen ja yhteiskunnallinen tilanne on epävakaata. Tilanteen heikkeneminen näillä alueilla voi johtaa Comptelin liiketoiminnan vaikeutumiseen ja vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen.

Comptelin liiketoiminta muodostuu laajojen tuotteistettujen tietojärjestelmien toimituksesta ja yksittäisen toimitusprojektin arvo voi olla useita miljoonia euroja. Näin

ollen yksittäiseen toimitusprojektiin tai asiakkaaseen voi liittyä huomattava tappio- tai luottotappioriski. Toimitusprojekteihin liittyy myös riski siitä, ettei projektia saada valmiiksi suunnitellussa aikataulussa, laatu- tai kustannustasolla. Projekteihin liittyy myös sopimussakkoriski. Lisäksi osa Comptelin asiakkaista toimii maissa, joiden poliittinen tai taloudellinen tilanne voi lisätä luottotappioriskiä.

Comptel toimii maailmanlaajuisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville riskeille. Valuuttakurssien muutokset yhtiön raportointivaluutan euron sekä Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan, Intian rupian ja Malesian ringgitin välillä saattavat vaikuttaa yhtiön liikevaihtoon, kuluihin ja tulokseen.

Hakemusprosessi Comptelin kahdenkertaisen verotuksen estämiseksi on edelleen valtiovarainministeriössä kesken. Valtioiden välinen prosessi on kuitenkin erittäin hidas ja muutoksen ajankohta on vaikea ennustaa. Valtiot voivat myös päätyä verosopimusten tulkinnassa eriäviin näkökantoihin, mikä voi tarkoittaa, että kahdenkertainen verotus jää voimaan.

Yhtiön rahoitusriskit on kuvattu tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 27.

RAPORTOINTIKAUDEN PÄÄTTYMISPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Raportointikauden jälkeen ei ole ollut merkittäviä tapahtumia

MUUTOKSIA RAPORTOINNISSA

Yhtiö muuttaa raportoitavaa segmentti rakennetta vuonna 2016. Uudet segmentit ovat jatkossa Intelligent Data sekä Service Orchestration. Vuoden 2015 vertailuluvut uuden segmenttijaon mukaisesti julkaistaan maaliskuussa 2016.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Vuonna 2016 yhtiö odottaa liikevaihdon kasvun jatkuvan ja liikevoiton olevan 8 - 14 prosenttia liikevaihdosta.

Tyypillisesti Comptel liikevoitto ja liikevaihto painottuvat vuoden jälkipuoliskolle.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2015 oli 7 692 598 euroa (6 740 529).

Hallitus esittää vuodelta 2015 osinkoa jaettavaksi 0,03 EUR osakkeelta.

Helsingissä 17. päivänä helmikuuta 2016

Comptel Oyj

Hallitus

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

1000 EUROA	LIITETIETO	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Liikevaihto	2	97 728	85 714
Liiketoiminnan muut tuotot	5	63	282
Materiaalit ja palvelut	6	-5 546	-3 905
Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut	7	-46 764	-41 294
Poistot ja arvonalentumiset	8	-6 756	-6 263
Liiketoiminnan muut kulut	9	-30 251	-26 225
		-89 317	-77 686
Liikevoitto/-tappio		8 474	8 311
Rahoitustuotot	11	1 392	1 478
Rahoituskulut	11	-2 541	-2 398
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		287	45
Voitto/tappio ennen veroja		7 612	7 436
Tuloverot	12	-3 085	-1 975
Tilikauden voitto/tappio		4 527	5 461

1000 EUROA	LIITETIETO	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi:			
Rahavirran suojaukset		14	-227
Muuntoerot		189	522
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	12	-3	45
Tilikauden laaja tulos yhteensä		4 728	5 802
Voiton/tappion jakautuminen omistajille:			
Emoyhtiön omistajille		4 527	5 461
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Laajan tuloksen jakautuminen omistajille:			
Emoyhtiön omistajille		4 728	5 802
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta/ tappiosta laskettu osakekohtainen tulos	13		
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa		0,04	0,05
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, euroa		0,04	0,05

KONSERNIN TASE

1000 EUROA	LIITETIETO	31.12. 2015	31.12. 2014
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	15	2 646	2 646
Muut aineettomat hyödykkeet	15	12 837	13 435
Aineelliset hyödykkeet	14	1 152	1 595
Osuudet osakkuusyrityksissä	16	960	673
Myytävikissä olevat sijoitukset		87	87
Laskennalliset verosaamiset	17	7 685	5 880
Muut pitkäaikaiset saamiset		646	613
		26 013	24 929
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	56 930	43 043
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	18	403	315
Rahavarat	19	3 030	9 352
		60 363	52 710
VARAT YHTEENSÄ		86 376	77 639

1000 EUROA	LIITETIETO	31.12. 2015	31.12. 2014
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	20	2 141	2 141
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20	1 698	401
Käyvän arvon rahasto	20	-170	-182
Muuntoerot	20	-510	-699
Kertyneet voittovarot		34 165	31 685
		37 324	33 346
Oma pääoma yhteensä		37 324	33 346
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	2 572	2 669
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	24	92	1 257
		2 664	3 926
Lyhytaikaiset velat			
Varaukset	23	1 090	1 325
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	24	7 075	6 305
Ostovelat ja muut velat	25	37 816	32 713
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		407	24
		46 388	40 367
Velat yhteensä		49 052	44 293
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		86 376	77 639

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1000 EUROA	LIITETIETO	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		4 527	5 461
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa tai liiketoiminnan rahavirtaan kuulumattomat erät	28	7 834	6 095
Korkokulut ja muut rahoituskulut		273	620
Korkotuotot		-88	-16
Tuloverot		3 069	1 996
Käyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-14 240	-6 573
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		5 031	6 744
Varausten muutos		-277	-262
Maksetut korot		-273	-295
Saadut korot		12	40
Maksetut tuloverot ja saadut palautukset		-5 245	-3 789
Liiketoiminnan nettorahavirta		623	10 021
Investointien rahavirrat			
Liiketoiminnoista luopuminen		-	300
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-456	-734
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-102	-
Investoinnit tuotekehityshankkeisiin		-5 176	-4 720
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		7	39
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		-3	-82
Investointien nettorahavirta		-5 730	-5 199

1000 EUROA	LIITETIETO	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Rahoituksen rahavirrat			
Maksetut osingot		-2 139	-1 073
Omien osakkeiden hankinta		-	-312
Uudet osakkeet		497	-
Optioiden myynti		800	-
Lainojen nostot		27 935	8 500
Lainojen takaisinmaksut		-28 063	-9 544
Muut rahoitusvelkojen lyhennykset		-243	-180
Rahoituksen nettorahavirta		-1 213	-2 609
Rahavarojen muutos		-6 319	2 213
Rahavarat tilikauden alussa	19	9 352	6 542
Rahavarat tilikauden lopussa	19	3 030	9 352
Muutos		-6 322	2 810
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		-2	596

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA PÄÄOMA

1000 EUROA	OSAKEPÄÄOMA	MUUT RAHASTOT	MUUNTOEROT	ARVONMUUTOS- RAHASTO	KERTYNEET VOITTOVARAT	YHTEENSÄ
Oma pääoma 31.12.2013	2 141	401	-1 219	0	27 600	28 924
Ostetut omat osakkeet					-311	-311
Osingonjako					-1 073	-1 073
Osake- ja optiopohjaiset palkitsemisjärjestelmät					263	263
Edellisten tilikausien virheen korjaus *)					-256	-256
Tilikauden laaja tulos yhteensä			521	-182	5 461	5 800
Oma pääoma 31.12.2014	2 141	401	-698	-182	31 684	33 346
Uudet osakkeet		497				497
Osingonjako					-2 139	-2 139
Osake- ja optiopohjaiset palkitsemisjärjestelmät		800			428	1 228
Puretut tytäryhtiöt					7	7
Edellisten tilikausien virheen korjaus *)					-342	-342
Tilikauden laaja tulos yhteensä			188	12	4 527	4 727
Oma pääoma 31.12.2015	2 141	1 698	-510	-170	34 165	37 324

*) Tilikauden aikana kirjattiin edellisten tilikausien kuluoikaisuja suoraan omaan pääomaan.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Comptel Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Vuonna 1986 perustettu Comptel Oyj on yksi maailman johtavista palvelutoimitusprosessin, laskutustietojen keruun, veloituksen ja käytönhallinnan sekä ennakoivan analytiikan ohjelmisto- ja palveluomittajista televiestinnän alueella. Comptel Oyj on listattu NASDAQ OMX Helsingissä (CTL1V). Emoyrityksen Comptel Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Salmisaarenaukio 1, 00180 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Comptelin internetsivuilta osoitteesta www.comptel.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista yllä mainitusta osoitteesta.

Comptel Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 17.2.2016 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus tehdä päätös tilinpäätöksen muuttamisesta.

LAATIMISPERUSTA

Comptelin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2015 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen

kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksesta (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, johdannaissovimuksia ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa. Osakeperusteiset etuudet on kirjattu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä.

Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan tuhansina euroina. Tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Comptel siirtyi vuoden 2005 aikana kansainväliseen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön ja sovelsi siirtymässä IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* -standardia. Siirtymispäivä oli 1.1.2004.

Konserni otti 1.1.2015 käyttöön seuraavat EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat, joiden katsotaan koskevan Comptelia:

Muutos IAS 19 Työsuhde-etuudet: Standardin määrää työsuhde-etuuksien kirjanpitokäsittelystä ja niistä tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Standardilla ei ole vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset, IFRS 2010-12 ja IFRS 2011-2013 Annual Improvements.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty

kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN YHDISTELYPERIAATTEET

Konsernitilinpäätös käsittää emoyrityksen Comptel Oyj:n sekä kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti määräysvalta (”konserni” tai ”Comptel”). Osakkuusyrittäjinä yhdistellään ne yritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

TYTÄRYRITYKSET

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa Comptelilla on määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Määräysvalta syntyy, kun Comptel altistuu tai on oikeutettu muuttavalle tuotolle ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä sijoituskohdetta koskevaa valtaansa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen

raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti tai muihin laajan tuloksen eriin. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun Comptel on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot, sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli tappio johtuu arvonalentumisesta, realisoitumattomia tappioita ei eliminoida.

Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistusosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistusosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

OSAKKUUSYRITYKSET

Osakkuusyritykset ovat yrityksiä, joissa Comptelilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun Comptel omistaa alle 50 %, mutta yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla katsotaan muutoin olevan huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen siitä lähtien, kun huomattava vaikutusvalta syntyy ja sen päättymiseen saakka. Osakkuusyrityssijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Mikäli Comptelin osuus osakkuusyrityksen tappioista ylittää kyseisen sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita oteta huomioon, ellei konsernilla ole tähän liittyvää velvoitetta tai se on suorittanut maksuja osakkuusyrityksen puolesta. Osakkuusyritysten konsernin omistusosuutta vastaava osuus tuloksesta esitetään omana eränään laajassa tuloslaskelmassa.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrityksen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija.

Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on esitetty laajassa tuloslaskelmassa.

ULKOMAISTEN TYTÄRYRITYSTEN TILINPÄÄTÖKSET

Ulkomaisten konserniyritysten laajat tuloslaskelmat ja rahavirrat on muunnettu euroiksi kauden keskikurssia ja taseet tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kursseilla laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa omana eränään. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot, nettosijoituksen suojaustulos sekä hankinnan jälkeiset kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa. Kun tytäryritys myydään, kertyneet muuntoerot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota. Syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Ennen 1.1.2004 hankittujen ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvät käyvän arvon kohdistukset ja liikearvo muunnetaan euroiksi hankintahetken kurssia käyttäen. 1.1.2004 jälkeen hankittujen ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehdyt käyvän arvon oikaisut sekä hankinnasta syntyvä liikearvo käsitellään kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineelliset hyödykkeet on kirjattu taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Mikäli hyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä.

Poistot lasketaan tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Koneiden ja kaluston poistoaika on neljä vuotta.

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi lukuun ottamatta huomattavia vuokrahuoneistojen peruserämenoja, jotka sisältyvät aineellisiin hyödykkeisiin. Näiden poistoaika on viisi vuotta tai tätä lyhyempi vuokrasopimuksen voimassaoloaika.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisen hyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

IAS 23 -standardin ehtojen täyttävän hyödykkeen hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

LIKEARVO

1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallatomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

1.1.2004-31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston mukaisesti. Tätä aiempien liiketoimintojen

yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona.

IAS 36 *Omaisuuserien arvon alentuminen* -standardin mukaisesti liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalennuksilla.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet* -standardin mukaisesti tutkimusmenot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai kehittyneempien tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi. Aktivointi aloitetaan siitä hetkestä, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Hyödykkeestä kirjataan poistot siitä hetkestä, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Comptel aktivoi taseeseen IAS 38:n mukaiset tuotekehitysmenot ja sisäisiin järjestelmähankkeisiin liittyvät menot. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan tasapoistoina kolmessa vuodessa ja järjestelmähankkeisiin liittyvät aktivoidut menot neljässä vuodessa.

Saadut tuotekehitysavustukset esitetään kulujen tai aktivointien vähennyksenä.

MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Ostetut patentit ja lisenssit sekä omien patenttien hakemisesta aiheutuvat menot, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan taseeseen ja tasapoistoina kuluksi laajaan tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistot kirjataan alkuperäisestä

hankintahinnasta taloudellisen vaikutusajan mukaan.

Aktivoitujen patentoimismenojen poisto-aika on pääsääntöisesti kymmenen vuotta ja lisenssien neljä vuotta.

Todennäköisiä taloudellisia vaikutusaikoja tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja jos ne poikkeavat aiemmin arvioidusta, poistosuunnitelmaa muutetaan vastaavasti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöitävissä olevat aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankinnan yhteydessä käypään arvoon. Nämä liittyvät esimerkiksi liiketoimintakaupan yhteydessä saatuihin asiakkuuksiin ja teknologioihin ja niiden poisto-aika on 3-5 vuotta.

VUOKRASOPIMUKSET

COMPTTEL VUOKRALLEOTTAJANA

IAS 17 *Vuokrasopimukset* -standardi jaottelee vuokrasopimukset rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Vuokrasopimukset, joissa vuokralleottajalla on olennainen osa omistamiselle tyypillisistä riskeistä ja eduista, ovat rahoitusleasingisopimuksia. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuususerä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankituista hyödykkeistä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin. Jos vuokrasopimus ei täytä rahoitusleasingin ehtoja, kyseessä on aina muu vuokrasopimus. Tällöin vuokralle ottajalla on oikeus käyttää hyödykettä rajoitetun ajan,

eivätkä hyödykkeen omistamiselle tyypilliset olennaiset riskit ja edut siirry vuokralle ottajalle.

Comptelin vuokrasopimukset käsitellään pääosin muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

ARVONALENTUMISET

AINEELLISET JA AINEETTOMAT OMAISUUSERÄT

Comptel arvioi omaisuususerien kirjanpitoarvoja tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisviitteiden havaitsemiseksi. Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuususerästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuususeristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuususerän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuususerästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuususerään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuususerän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän.

Arvonalentumistappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavalle yksikölle, kohdistetaan se ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on viitteitä, että olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerryttävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumiskirjauksen ajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

ELÄKEVELVOITTEET

IAS 19 *Työsuhte-etuudet* -standardi luokittelee eläkejärjestelyt yrityksen velvoitteen perusteella etuus pohjaisiksi tai maksu pohjaisiksi järjestelyiksi. Maksu pohjaisissa järjestelyissä yritys suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä yrityksellä ole maksun suorittamisen jälkeen velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Comptelin eläkejärjestelyt on tehty paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Eläkemenot, jotka perustuvat paikallisten eläkeyhtiöiden laatiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin, ovat maksu pohjaisia ja kirjataan näin ollen tilikauden kuluksi. Muut järjestelyt luokitellaan etuus pohjaisiksi.

Etuus pohjaisissa järjestelyissä taseeseen kirjattava velka on eläkevelvoitteen tilinpäätöshetken nykyarvon ja varojen käyvän arvon nettomäärä. Auktorisoidut vakuutusmatemaatikot laskevat eläkevelvoitteiden määrän. Velvoite perustuu ennakoituun etuus oikeus yksikköön. Uudistetun standardin mukaan vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan laajaan tulokseen. Tuloslaskelmaan kirjataan kauden työsuoritukseen ja aiempaan työsuoritukseen perustuva meno sekä etuus pohjaisen nettovelan nettokorko. Muut etuus pohjaisten

nettovelkojen muutokset kirjataan laajaan tulokseen eikä näitä eriä saada myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi.

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Comptelilla on useita optiojärjestelyitä ja ne maksetaan oman pääoman ehtoisina instrumentteina. Oman pääoman ehtoisina instrumentteina maksettavat järjestelyt arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritely kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallin perusteella.

Comptelilla on myös osakepalkkiojärjestelmiä. Osakepalkkiojärjestelmät tarjoavat Comptel-konsernin avainhenkilöille mahdollisuuden saada palkkiona yhtiön osakkeita. Osakepalkkiojärjestelmien perusteella maksettavat palkkiot maksetaan ansaintajakson päätyttyä osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Osakepalkkiojärjestelmän kulut kirjataan henkilöstökuluksi sitouttamisajanjaksolle.

VARAUKSET

IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* -standardi määrittelee edellytykset varausten kirjaamiselle. Varaukset perustuvat olemassa oleviin velvoitteisiin ja ne merkitään taseeseen, kun aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköinen ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota tarkasteluhetkellä.

Varausten muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään tai toimitetaan. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemusperäiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun Comptel on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman, aloittanut suunnitelman toimeenpanon ja tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskeva suunnitelma sisältää vähintään seuraavat tiedot: liiketoiminta, jota järjestely koskee, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika. Comptelin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista asiakassopimuksista kirjataan varaus, kun veloitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat taloudelliset hyödyt.

TULOVEROT

Konsernin laajan tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisissä kausiin liittyvillä veroilla. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verot on kirjattu omaisuus- ja velkaerien väliaikaisista eroista kirjanpidon ja verotuksellisen arvon välillä velkamene- telmän mukaisesti käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevia tai tuleville vuosille säädettyjä verokantoja. Comptelissa merkittävimmät

väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden tasapoistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, tuotekehitys- hankkeiden aktivoinneista, lähdeveroista, jotka Comptel arvioi saavansa vähennettyä tulevien vuosien tuloverosta sekä liikearvopoistojen palauttamisesta konsernitasolla.

Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

TULOUTUSPERIAATTEET JA LIIKEVAIHTO

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelut on suoritettu. Lisenssituotot, joihin ei liity työsuoritetta, tuloutetaan luovutuksen yhteydessä. Asiakkaan tilaaja- määrää seurataan jatkuvasti, jotta niiden ylittäessä lisenssiehdoissa sovitun määrän voidaan laskuttaa asiakasta muuttuneen tilaajamäärän osalta. Nämä lisenssilajennustuotot tuloutetaan laskutettaessa. Ylläpitotuotot kirjataan liikevaihdoksi tasaerinä ylläpitokaudelle.

PITKÄAIKAISHANKKEET

Pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Pitkäaikaishankkeiden tuotot käsittävät lisenssimaksut ja työn osuuden. Lopputulos on arvioitavissa luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saadaan taloudellista hyötyä. Comptelin pitkäaikaishankkeiden valmistusaste määritetään tehtyjen työtuntien osuudella arvioituihin

kokonaistyötunteihin. Jos on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määraisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla.

Projektin valmistumisen jälkeisten takuuajakaisten menojen kattamiseksi kirjataan takuuvaraus. Tappiollisten projektien arvioitu kokonaiskate kirjataan kuluksi ja varaukseksi.

OSAKEKOHTAINEN TULOS

Tulos per osake lasketaan tilikauden tuloksesta. Tilikauden tulos jaetaan osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla. Konsernin omistamat omat osakkeet eliminoidaan painotetun keskiarvon laskennassa. Laimennettu tulos per osake lasketaan ns. omat osakkeet -menetelmällä (treasury stock) olettaen, että optiotodistukset ja -oikeudet olisi merkitty tilikauden alussa ja tilikauden aikana myönnetyt optiotodistukset ja -oikeudet niiden myöntämispäivänä ja että niiden merkinnästä saaduilla varoilla olisi ostettu omia osakkeita osakkeen tilikauden keskimääräiseen markkinahintaan. Laskelman nimittäjään viedään osakkeiden määrän painotetun keskiarvon lisäksi optiotodistusten ja -oikeuksien oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet.

Optioiden merkintäolettamaa ei oteta huomioon laimennetussa osakekohtainen tulos -tunnusluvussa silloin, kun optiotodistusten ja -oikeuksien merkintähinta on ollut korkeampi kuin osakkeen keskimääräinen markkinahinta tilikauden aikana. Osakeoptioilla ja -todistuksilla on laimentava vaikutus vain silloin, kun osakkeen keskimääräinen markkinahinta tilikauden aikana on ollut korkeampi kuin optiotodistusten ja -oikeuksien merkintähinta.

RAHOITUSVARAT JA RAHOITUSVELAT

RAHOITUSVARAT

IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaan konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat* -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkueraisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset sijoitukset, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen tai sijoitus, johon liittyy yksi tai useampi kytketty johdannainen, joka muuttaa sopimuksen rahavirtoja merkittävästi, jolloin koko yhdistelmäinstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset

ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuon ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Konsernilla ei ole ollut ko. sijoituksia tilikauden aikana.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- ja pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset merkitään kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä arvonalentumistapioilla.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintamenuon.

RAHAVARAT

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Mahdolliset luotollisten pankkitilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä. Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakkomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

JOHDANNAISSOPIMUKSET JA SUOJAUSLASKENTA

Johdannaisopimukset merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaisopimukset arvostetaan käypään arvoon.

Comptel päätti aloittaa IAS 39 mukaisen suojauslaskennan 1.10.2014 alkaen. Suojauslaskentaa aloittaessaan yhtiö dokumentoi konsernin riskienhallintatavoitteet ja suojausstrategian.

Ne johdannaisopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat siinä tehokkaita, esitetään laajassa tuloslaskelmassa.

Myyntisaamia suojaavien operatiivisessa suojaamistarkoituksessa tehtyjen johdannaissopimusten käyvän arvon muutos kirjataan tuloslaskelmaan myynnin oikaisuksi.

Osana suojauslaskentaa Comptel dokumentoi suojattavan kohteen ja suojausinstrumentin välisen suhteen. Comptel dokumentoi ja arvioi vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä suojauskohteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset.

Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjattiin tulosvaikutteisesti samoin kuin suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset.

Ennakoidun valuuttamääräisen myynnin suojauksessa käytettävien, ehdot täyttävien johdannaissopimusten tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään laajaan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolla suojattu erä merkittään laajaan tuloslaskelmaan. Jos ennakoidun suojatun liiketoimen ei enää odotettu toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjattiin välittömästi laajaan tuloslaskelmaan.

OSINGOT

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottaman osingonjaon kirjaus kirjanpitoon tehdään vasta, kun yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta.

JOHDON HARKINTAA EDELLYTTÄVÄT LAATIMISPERIAATTEET JA ARVIOIHIN LIITTYVÄT KESKEISET EPÄVARMUUSTEKIJÄT

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi käytetään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja oletamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai oletamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Comptelissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

ARVONALENTUMISTESTAUS

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta liikearvo, keskeneräisiin aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidut tuotekehittämismenot, sekä patentoimismenot, sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 16. Aineettomat hyödykkeet.

TULOUTUS

Tuloutusperiaatteissa esitetyn mukaisesti pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusasteen mukainen tuloutus perustuu arvioihin hankkeesta odotettavista tuotoista ja kuluista, samoin kuin hankkeen etenemisen luotettavaan mittaamiseen. Tulojen ja menojen merkitsemistä laajaan tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Muutokset merkitään kirjanpitoon sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja luotettavasti arvioitavissa. Hankkeesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se on tiedossa ja arvioitavissa. Pitkäaikaishankkeista esitetään lisätietoja liitetiedossa 4. Valmistusasteen mukainen tuloutus.

VEROT

Arvioita liittyy myös lähdeverojen verotukselliseen käsittelyyn sekä laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen ja hyödyntämiseen tulevaisuudessa. Laskennallinen verosaaminen kirjataan vain siihen määrään asti, kun on todennäköistä, että se voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

UUSIEN TAI MUUTETTUJEN IFRS-STANDARDIEN SEKÄ TULKINTOJEN SOVELTAMINEN

Alla kuvatut standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaistu, mutta ne eivät vielä ole voimassa, eikä Comptel ole soveltanut niitä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Comptel ottaa käyttöön seuraavat IASB:n julkistamat muutetut tai uudistetut standardit ja tulkinnat kun ne astuvat voimaan, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden

ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien:

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset*. Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, kirjaamista ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuon arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan. Comptel-konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 10, IFRS 12 ja IAS 28 *Osakkuus- ja yhteisyritykset*. Muutoksella ei ole vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen.

IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt*. Standardimuutos edellyttää liiketoimintojen yhdistämisen kirjanpitoperiaatteiden soveltamista yhteisten toimintojen hankintoihin, kun kyseessä on liiketoiminta. Standardilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 14 *Hintasääntelyn piiriin kuuluvat erät*. Standardi sallii hintasääntelyn piiriin kuuluvien yhtiöiden jatkaa hintasääntelystä johtuvien siirtyvien erien kirjaamista ensimmäisen IFRS-standardien käyttöönoton yhteydessä. Standardilla ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS 15 *Tuotot sopimuksesta asiakkaan kanssa*. Standardi sisältää viisivaiheisen myyntituottojen tuloutusmallin. Tuloutusmalli sisältää selvästi yksityiskohtaisempia ohjeita kuin nykyisin voimassa olevat standardit. Comptel tutkii edelleen uuden standardin vaikutusta nykyisiin tuloutusperiaatteisiin.

IFRS 16 *Vuokrasopimukset*. Standardi määrittelee vuokrasopimukseksi sopimukseksi, jonka mukaan vuokralle antaja antaa vuokralle ottajalle oikeuden käyttää yksilöityä hyödykettä tietyn ajan maksua tai toistuvia suorituksia vastaan. Vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokralle ottaja merkitsee tulevien vuokramaksujen nykyarvoa vastaavan määrän luonteensa mukaiseksi omaisuuseräksi ja vastaavan suuruisen velan. Sopimusten luokittelu vaikuttaa mm. tuloslaskelmakirjauksen suuruuteen. Lähtökohtaisesti kaikki yli vuoden mittaiset vuokrasopimukset merkitään taseeseen. Omaisuuserän ja velan kirjanpitoarvoa arvioidaan myöhemmin uudelleen, jos uudet tosiasialliset seikat ja olosuhteet indikoivat, että velan ja omaisuuserän arvossa (vuokrien nykyarvossa) on tapahtunut olennainen muutos. Comptel arvioi, että standardilla tulee olemaan vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

IAS 16 ja IAS 38 *Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet*. Muutos poistaa liikevaihtoon perustuvan poistomenetelmän koskien aineellisia hyödykkeitä ja sallii rajoitetusti liikevaihtoon perustuvan poistomenetelmän soveltamista aineettomissa hyödykkeissä. Muutoksella ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IAS 16 ja IAS 41 *Maatalous*. Kriteerit täyttäviin kasveihin sovellettaisiin IAS 41 Maatalous-standardin sijaan IAS 16 Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet –standardia. Muutoksilla ei ole vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IAS 1 *Tilinpäätöksen esittäminen*. Muutos rohkaisee yhteisöjä arvioimaan esitettäviä liitetietoja ja niiden ryhmittelyä. Muutoksella ei arvioida olevan vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Annual Improvements to IFRSs 2012–2014). Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen.

2. SEGMENTTI-INFORMAATIO

Comptel-konsernilla on viisi raportoitavaa segmenttiä, jotka perustuvat maantieteellisiin alueisiin. Comptel toimii globaalisti kaikilla maantieteellisillä markkina-alueilla. Maantieteellisten markkina-alueiden välillä on eroja hintatason, kilpailutilanteen ja Comptelin omien resurssipanostusten välillä. Segmenttijako perustuu asiakkaiden sijaintiin. Maantieteellisiä markkina-alueita ovat Eurooppa, Aasia ja Tyynenmeren alue, Lähi-itä ja Afrikka sekä Amerikka. Kaikki segmentit saavat tuottoja ohjelmistolisenssien ja -tuotteisiin liittyvien palveluiden ja ylläpidon myynnistä.

Segmentti-informaation laatimisperiaatteet noudattavat IFRS:n laatimisperiaatteita.

Comptelissa toimintasegmenttien tuloksen arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liiketulokseen. Näistä päätöksistä vastaa viime kädessä Comptel-konsernin toimitusjohtaja.

Segmenttien liikevaihto yhteensä muodostaa konsernin ulkoisen liikevaihdon. Segmenttien kulut sisältävät myynnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien kustannukset. Kohdistamattomat kuluerät liittyvät tuotehallinta-, tutkimus- ja tuotekehitys- sekä hallinnon yksiköihin. Segmenttien varat koostuvat myyntisaamisista.

2015, 1000 EUROA	EUROOPPA	AASIA JA TYYNENMEREN ALUE	LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA	AMERIKA	SEGMENTIT YHTEENSÄ
Liikevaihto	40 096	29 607	16 794	11 231	97 728
Segmentin liiketulos	27 515	15 483	5 600	5 631	54 229
Poistot	13	40	9	31	93
Myyntisaamiset	16 127	10 741	7 982	5 608	40 458

2014, 1000 EUROA	EUROOPPA	AASIA JA TYYNENMEREN ALUE	LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA	AMERIKA	SEGMENTIT YHTEENSÄ
Liikevaihto	35 358	24 752	16 814	8 790	85 714
Segmentin liiketulos	19 538	14 526	7 272	3 998	45 334
Poistot	18	119	2	43	182
Myyntisaamiset	11 503	4 130	7 536	6 476	29 645

TÄSMÄYTYSLASKELMAT

TULOS

1000 EUROA	2015	2014
Raportoitavien segmenttien liike-tulos	54 229	45 334
Segmenteille kohdistamattomat erät	-45 755	-37 023
Rahoituserät, netto	-1 149	-920
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	287	45
Konsernin voitto/tappio ennen veroja	7 612	7 436

POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1000 EUROA	2015	2014
Raportoitavien segmenttien poistot	93	182
Segmenteille kohdistamattomat erät	6 663	6 081
Konsernin poistot ja arvonalentumiset yhteensä	6 756	6 263

VARAT

1000 EUROA	2015	2014
Raportoitavien segmenttien varat	40 458	29 645
Segmenteille kohdistamattomat erät	44 272	47 993
Konsernin varat yhteensä	84 730	77 638

TUOTTEITA JA PALVELUJA KOSKEVAT TIEDOT

ULKOISILTA ASIAKKAILTA SAADUT TUOTOT

1000 EUROA	2015	2014
Projektiliiketoiminta	63 289	52 115
Ylläpitoliiketoiminta	34 439	33 599
Yhteensä	97 728	85 714

MAANTIETEELLISET TIEDOT

ULKOISILTA ASIAKKAILTA SAADUT TUOTOT

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan.

1000 EUROA	2015	2014
Saksa	12 433	7 907
Intia	9 280	7 696
Saudi-Arabia	7 687	6 572
Australia	7 337	7 358
Argentiina	5 187	4 010
Iso Britannia	3 305	1 691
Muut maat	52 499	50 480
Yhteensä	97 728	85 714

PITKÄAIKAISET VARAT

Maantieteellisten alueiden pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Pitkäaikaiset varat on esitetty ilman laskennallisia veroja ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

1000 EUROA	2015	2014
Suomi	13 401	13 950
Muut maat	1 274	1 691
Osuudet osakkuusyrityksissä	960	673
Kohdistamattomat varat	2 693	2 735
Yhteensä	18 328	19 049

TIEDOT TÄRKEIMMISTÄ ASIAKKAISTA

Vuosina 2015 ja 2014 Comptelin tuotot yksittäiseltä asiakkaalta eivät ylittäneet 10 % konsernin liikevaihdosta.

3. HANKITUT LIIKETOIMINNOT

Comptel ei ole hankkinut uusia liiketoimintoja tilikaudella 2015, ei myöskään tilikaudella 2014.

4. VALMISTUSASTEEN MUKAINEN TULOUTUS

1000 EUROA	2015	2014
Valmistusasteen mukaan tuotoksi kirjattu liikevaihto	22 193	16 401
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden tuotoksi tilikaudella ja aikaisemmillä tilikausilla kirjattu määrä	13 336	12 042
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden kokonaiskulut	6 843	8 332
Pitkäaikaishankkeiden tilauskanta valmistusasteen mukaan	19 696	14 053
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtosaamiset	2 845	2 821
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtovelat	3 270	4 409

5. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1000 EUROA	2015	2014
Aineellisten hyödykkeiden myyntituotot	3	2
Liiketoiminnan myynti	-	300
Muut	60	-20
Yhteensä	63	282

6. MATERIAALIT JA PALVELUT

1000 EUROA	2015	2014
Ostot, aineet ja tarvikkeet (tavarat)	-87	82
Ulkopuoliset palvelut	5 633	3 823
Yhteensä	5 546	3 905

7. TYÖSUHDE-ETUUKSISTA JOHTUVAT KULUT

1000 EUROA	2015	2014
Palkat	38 373	34 623
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	4 364	3 690
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	328	188
Myönnetty osakeoptiot	322	122
Osakepalkitseminen	647	410
Muut henkilösivukulut	2 730	2 260
Yhteensä	46 764	41 293

KONSERNIN HENKILÖKUNTA KESKIMÄÄRIN TILIKAUDELLE	2015	2014
Eurooppa	361	348
Aasia ja Tyynenmeren alue	298	257
Lähi-itä ja Afrikka	57	54
Amerikka	7	6
Yhteensä	723	665

HALLITUKSEN JÄSENTEN JA TOIMITUSJOHTAJAN ELÄKESITOUKSET

Toimitusjohtajan kanssa on sovittu maksupohjaisesta lisäeläkkeestä. Eläkeikä määräytyy työeläkelain mukaan. Toimitusjohtajan eläkekulut vuonna 2015 olivat yhteensä 209.310,00 euroa (vuonna 2014 123.574,00 euroa), josta lisäeläkkeen osuus oli 85.595,00 euroa (vuonna 2014 56.859,00 euroa).

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 31. Lähipiiritapahtumat

Tiedot myönnettyistä optioista ja osakepalkkiojärjestelmäosuuksista esitetään liitetiedossa 21. Osakeperusteiset maksut.

8. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1000 EUROA	2015	2014
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Patentit ja tavaramerkit	77	77
Aktivoitujen kehittämismenot	5 520	4 993
Muut aineettomat hyödykkeet	405	456
Yhteensä	6 002	5 526
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	754	737
Yhteensä	754	737
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	6 756	6 263

9. LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1000 EUROA	2015	2014
Vuokrat	3 035	3 435
Matkakulut	6 814	5 285
Markkinointikulut	2 151	1 163
Muut liiketoiminnan kulut	18 251	16 342
Yhteensä	30 251	26 225

TILINTARKASTAJIEN PALKKIOT

1000 EUROA	2015	2014
Ernst & Young		
Tilintarkastus	282	189
Verotukseen liittyvät palvelut	81	55
Muut palvelut	21	12
Yhteensä	384	256

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät kunkin konserniyhtiön varsinaisen tilintarkastajan palkkiot.

10. TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat 12 752 tuhatta euroa vuonna 2015 (12 071 tuhatta euroa v. 2014).

Tilikauden tuotekehitysaktivoinnit olivat 5 176 tuhatta euroa (4 720 tuhatta euroa v. 2014). Tuotekehitysaktivointien poistot olivat 5 520 tuhatta euroa (4 923 tuhatta euroa v. 2014).

11. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

1000 EUROA	2015	2014
Korkotuotot rahavaroista	8	4
Korkotuotot muista saamisista	80	36
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista:		
Valuuttakurssivoitot muista saamisista ja muista veloista	1 305	-
Muut rahoitustuotot	142	1 438
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoituslainoista	-189	-125
Korkokulut muista veloista	-84	-18
Valuuttatermiinit	-	-356
Valuuttakurssitappiot muista saamisista ja muista veloista	-2 410	-1 763
Muut rahoituskulut	-	-136
Yhteensä	-1 148	-920

LAAJAN TULOSLASKELMAN ERIIN SISÄLTÄVÄT VALUUTTAKURSSIEROT RIVEITTÄIN

1000 EUROA	2015	2014
Liikevaihto		
Valuuttatermiinien arvonmuutokset	-584	46
Kurssivoitot ja -tappiot, netto	179	126
Liiketoiminnan muut kulut		
Valuuttatermiinien arvonmuutokset	-	-17
Kurssivoitot ja -tappiot, netto	-106	-111
Rahoitustuotot		
Valuuttatermiinien arvonmuutokset	-25	-
Kurssivoitot	1 330	1 463
Rahoituskulut		
Valuuttatermiinien arvonmuutokset	-1 099	-1 150
Kurssitappiot	-1 311	-1 041
Yhteensä	-1 616	-684

Comptel aloitti IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan soveltamisen 1.10.2014.

12. TULOVEROT

1000 EUROA	2015	2014
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 199	775
Edellisten tilikausien verot	161	84
Laskennalliset verot	-1 829	-1 793
Lähdeverot	3 510	2 909
Muut välittömät verot	45	-
Yhteensä	3 086	1 975

Comptel Oyj sai marraskuussa 2006 Konserniverokeskuksen verotuksen oikaisulautakunnan hylkäävän päätöksen oikaisuvaatimukseensa lähdeverojen hyvittämisestä vuoden 2004 verotuksessa. Oikaisuvaatimus koskee yhtiön vuonna 2004 maksamien lähdeverojen hyvittämistä kahdenkertaisen verotuksen poistamiseksi.

Comptel Oyj kirjasi ja maksoi kyseiset vuoden 2004 lähdeverot vuonna 2005. Oikaisulautakunnan voimassa olevan päätöksen mukaisesti Comptel Oyj on tilikaudella 2015 kirjannut lähdeveroja kuluksi yhteensä 3 510 tuhatta euroa. Hyvittämättömiä, kuluksi kirjattuja lähdeveroja on tilikausilta 2004-2015 yhteensä 12 179 tuhatta euroa.

Comptel Oyj on saanut lisenssituloa maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus. Näiden sopimusten tarkoituksena on poistaa kahdenkertainen verotus. Comptel Oyj:lle maksetuista suorituksista on pidätetty lähdevaltiossa asianomaisen verosopimuksen rojaltilartiklan mukainen lähdevero. Mikäli Comptel Oyj:n maksamia lähdeveroja ei tulla hyvittämään Suomessa, verosopimusmaissa sijaitsevien ulkomaalaisten asiakkaiden maksamat suoritukset Comptel Oyj:lle ovat kahdenkertaisen verotuksen kohteena.

Hakemusprosessi Comptelin kahdenkertaisen verotuksen estämiseksi on edelleen valtiovaraministeriössä kesken. Valtioiden välinen prosessi on kuitenkin erittäin hidas ja muutoksen ajankohtaa on vaikea ennustaa. Valtiot voivat myös päätyä verosopimusten tulkinnassa eriäviin näkökantoihin, mikä voi tarkoittaa, että kahdenkertainen verotus jää voimaan.

Konserniin kuuluvalla Xtract Oy:llä on verotuksessa vahvistettuja tappioita yhteensä 13 851 tuhatta euroa (vuonna 2014 11 404 tuhatta euroa). Tappioista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska kyseisten tappioiden hyödyntäminen verotuksessa on epävarmaa.

MUIHIN LAAJAN TULOKSEN ERIIN LIITTYVÄT VEROT

2015 1000 EUROA	ENNEN VEROJA	VEROVAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Rahavirran suojaukset	14	-3	11
Muuntoerot	189	-	189
Yhteensä	203	-3	200

2014 1000 EUROA	ENNEN VEROJA	VEROVAIKUTUS	VEROJEN JÄLKEEN
Rahavirran suojaukset	-227	45	-182
Muuntoerot	522	-	522
Yhteensä	295	45	340

Verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 20 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

1000 EUROA	2015	2014
Tulos ennen veroja	7 612	7 436
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	1 522	1 487
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	370	-71
Vähennyskelvottomat kulut	-	30
Tuotekehityksen lisävähennys	-	-80
Vähennyskelvottomat poistot ja arvonalennukset	114	51
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut lähdeverot, netto	926	593
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-	-34
Verot aikaisemmilta tilikausilta	161	34
Muut erät	-8	-35
Verot laajassa tuloslaskelmassa	3 085	1 975

13. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Comptelilla on osakeoptioita, joilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeen tilikauden keskimääräiseen hintaan. Optioilla ei ollut merkittävää laimentavaa vaikutusta osakekohtaiseen tulokseen tilikausilla 2015 ja 2014.

	2015	2014
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	107 370 551	107 284 900
Optiot	0	1 400 000
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	109 640 245	107 625 526
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio (1 000 euroa)	4 527	5 461
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	107 370 551	107 284 900
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,04	0,05
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio (1 000 euroa)	4 527	5 461
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	109 640 245	107 625 526
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,04	0,05

14. AINEELLISET HYÖDYKKEET

1000 EUROA

KONEET JA KALUSTO

Hankintameno 1.1.2015	9 218
Lisäykset	456
Vähennykset	-150
Kurssierot	-250
Hankintameno 31.12.2015	9 274
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-7 623
Poistot	-847
Vähennysten kertyneet poistot	146
Kurssierot	202
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-8 122
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	1 595
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 152

Rahoitusleasingillä vuokrattujen aineellisten hyödykkeiden nettoarvo on 92 tuhatta euroa.

1000 EUROA

KONEET JA KALUSTO

Hankintameno 1.1.2014	9 685
Lisäykset	739
Vähennykset	-1 456
Kurssierot	250
Hankintameno 31.12.2014	9 218
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-8 056
Poistot	-834
Vähennysten kertyneet poistot	1 446
Kurssierot	-179
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-7 623
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	1 629
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	1 595

Rahoitusleasingillä vuokrattujen aineellisten hyödykkeiden nettoarvo on 179 tuhatta euroa.

15. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1000 EUROA	LIIKEARVO	PATENTIT JA TAVARAMERKIT	KEHITTÄMISMENOT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2015	22 198	1 227	43 479	15 531	82 435
Lisäykset		102	5 176		5 278
Vähennykset					0
Kurssierot				46	46
Hankintameno 31.12.2015	22 198	1 329	48 655	15 577	87 759
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2015	-19 552	-649	-31 092	-15 061	-66 354
Poistot		-78	-5 520	-311	-5 909
Kurssierot				-13	-13
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2015	-19 552	-727	-36 612	-15 385	-72 276
Kirjanpitoarvo 1.1.2015	2 646	577	12 387	470	16 080
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 646	602	12 043	192	15 483

1000 EUROA	LIIKEARVO	PATENTIT JA TAVARAMERKIT	KEHITTÄMISMENOT	MUUT AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2014	21 559	1 227	38 758	15 514	77 058
Lisäykset			4 721		4 721
Vähennykset				-32	-32
Kurssierot	639			49	688
Hankintameno 31.12.2014	22 198	1 227	43 479	15 531	82 435
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2014	-18 913	-572	-26 099	-14 654	-60 239
Poistot		-77	-4 993	-359	-5 429
Kurssierot	-639			-48	-687
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2014	-19 552	-649	-31 092	-15 061	-66 354
Kirjanpitoarvo 1.1.2014	2 646	654	12 659	860	16 819
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	2 646	577	12 387	470	16 080

LIKEARVON KOHDISTAMINEN

Arvonalentumistestausta varten liikearvo on kohdistettu kahdelle eri tuoteyksikölle, jotka muodostavat erilliset rahavirtaa tuottavat yksiköt. Nämä tuoteyksiköt eivät liity suoraan Comptelin raportoituihin maantieteellisiin segmentteihin. Odotettavissa olevat tuotot voivat tulla kaikilta markkina-alueilta, joten liikearvoa ei ole voitu kohdistaa erityisesti millekään maantieteelliselle segmentille. Rahavirtaa tuottavat yksiköt, joille liikearvo on kohdistettu, ovat Inventory-tuoteyksikkö sekä Fastermind -tuoteyksikkö. Kyseinen tuoteyksikkö syntyi vuoden 2012 aikana toteutetun Xtract-liiketoimintakaupan tuloksena. Liikearvoa on kohdistettu Inventory-tuoteyksikölle 653 tuhatta euroa (653 vuonna 2014) ja Fastermind -tuoteyksikölle 1 993 tuhatta euroa (1 993 vuonna 2014).

ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen ja käyttöarvo on laskettu diskontattujen ennustettujen tuoteyksiköiden rahavirtojen perusteella. Tuoteyksikkökohtaiset rahavirtaennusteet perustuvat hallituksen ja johdon hyväksymiin erityisesti liikevaihdon kasvua ja kannattavuutta käsitteleviin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson huomioiden liiketoiminnan viimeaikainen kehitys ja tunnistetut riskitekijät. Käytetty, ennen veroja määritetty diskonttauskorko on 17,2 % (17,3 % v. 2014).

Inventory-tuoteyksikön viiden vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden liikevaihdon alenevan 20 %. Liikevaihto kertyy pääasiassa olemassa olevista ylläpitosopimuksista ja pienkehitystöistä, joten johdon näkemyksen mukaan on perusteltua käyttää kansantalouden pitkäaikaista keskimääräistä kasvua maltillisempaa näkymää. Toinen keskeinen muuttuja on liiketoiminnan kulut. Suoritetun testauksen perusteella liikearvon arvonalentumiselle ei ole tarvetta.

Fastermind -tuoteyksikön viiden vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden liikevaihdon kasvu 1 %:iin. Vuonna 2015 teleoperaattoreiden liikevaihdon ja investointien kasvu oli maailmanlaajuisesti noin 2-3 %. Kasvuprosentti oli heikohkosta taloustilanteesta huolimatta korkeampi kuin bruttokansantuotteen kasvu yleisesti, joten 1 % kasvuolettamus on perusteltu. Analytiikkasovellukset ovat myös yksi nopeimmin kasvavista alueista teleoperaattorihjelmistojen markkinoilla. Keskeisin muuttuja yksikön arvonmäärityksessä on liikevaihdon kasvu johtuen

segmenttiin kohdistuvista huomattavista kasvuodotuksista. Suoritetun testauksen perusteella liikearvon arvonalentumiselle ei ole tarvetta.

Testausmallin käyttö vaatii arvioita ja oletuksia liittyen investointeihin, markkinoiden kasvuun ja yleiseen korkotasoon.

ARVONALENTUMISTESTAUKSEN HERKKYYSANALYYSIT

Liikearvon arvonalentumistappion toteutuminen edellyttäisi Inventory-tuoteyksikössä, että toteutuva pitkän ajanjakson liikevoittotaso ennen poistoja (EBITDA) olisi yli 134 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin johdon tilinpäätöspäivän mukainen arvio tai että diskonttauskorko olisi yli 105 %. Fastermind -tuoteyksikössä liikearvon arvonalentumistappion toteutuminen edellyttäisi, että toteutuva pitkän ajanjakson liikevoittotaso ennen poistoja (EBITDA) olisi 22 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin johdon tilinpäätöspäivän mukainen arvio tai että diskonttauskorko olisi yli 102 %.

16. OSUDET OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Konsernilla on osakkuusyrittys Irlannin Limerickissä, Tango Telecom Ltd:n palveluksessa työskenteli vuonna 2015 keskimäärin 69 henkilöä (vuonna 2014 65).

1000 EUROA	2015	2014
Tilikauden alussa	706	661
Osuus tilikauden tuloksesta	254	45
Tilikauden lopussa	960	706

Tilikaudella 2013 osakkuusyhtiösijoitukseen tehtiin arvonalennus, jonka jälkeen sijoituksen tasearvo vastaa konsernin osuutta omasta pääomasta. Osakkuusyriytysten kirjanpitoarvoon 31.12.2015 ei sisälly liikearvoa.

Tiedot konsernin osakkuusyriytksistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio (1 000 euroa):

2015	VARAT	VELAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/ TAPPIO	OMISTUS- OSUUS %
Tango Telecom Ltd. Konserni	6 810	2 068	9 189	1 428	20

2014	VARAT	VELAT	LIKEVAIHTO	VOITTO/ TAPPIO	OMISTUS- OSUUS %
Tango Telecom Ltd. Konserni	5 612	2 247	7 172	223	20

17. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

LASKENNALLISTEN VEROJEN MUUTOS VUODEN 2015 AIKANA:

1000 EUROA	31.12.2014	KIRJATTU TULOS- VAIKUTTEISESTI	31.12.2015
Laskennalliset verosaamiset			
Hyllypoistot	162	9	171
Tappioista	301	-301	-
Lähdeverosaamisista	5 235	1 624	6 859
Optiokulut	86	33	119
Luottotappiovaraus	-	267	267
Muut erät	96	173	269
Yhteensä	5 880	1 805	7 685

1000 EUROA	31.12.2014	KIRJATTU TULOS- VAIKUTTEISESTI	31.12.2015
Laskennalliset verovelat			
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	2 491	-84	2 407
Hankitun liiketoiminnan teknologian aktivointi ja poistot	19	-9	10
Liikearvopoistojen palautus	131	-	131
Kertyneet poistoerot	20	-	20
Muut erät	9	-4	5
Yhteensä	2 669	-97	2 572

18. MYYNTISAAMISET JA MUUT SAAMISET

1000 EUROA	2015	2014
Myyntisaamiset	40 458	27 731
Ennakkomaksut	59	42
Saamiset pitkäaikaishankkeista asiakkailta	6 968	8 554
Muut siirtosaamiset	3 121	2 407
Muut saamiset	6 726	4 624
Yhteensä	57 332	43 358

Myyntisaamisista kirjattiin 83 tuhatta euroa luottotappioita vuonna 2015 (vuonna 2014 ei kirjattu luottotappiota). Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Muiden siirtosaamisten olennainen osa muodostuu ohjelmistojen huolto- ja käyttömaksujen jaksotuksista sekä vuokrajaksotuksista.

MYyntISAAMISTEN IKÄJAKAUMA

1000 EUROA	BRUTTO 2015	EPÄVARMAT SAAMISET	NETTO 2015
Erääntymättömät	29 508		29 508
1-30 päivää erääntyneet	3 540		3 540
31-90 päivää erääntyneet	3 124		3 124
91-180 päivää erääntyneet	2 822		2 822
181-360 päivää erääntyneet	1 238		1 238
yli 360 päivää erääntyneet	1 872	-1 646	226
Yhteensä	42 104	-1 646	40 458

1000 EUROA	BRUTTO 2014	EPÄVARMAT SAAMISET	NETTO 2014
Erääntymättömät	20 773		20 773
1-30 päivää erääntyneet	1 926		1 926
31-90 päivää erääntyneet	1 011		1 011
91-180 päivää erääntyneet	3 158		3 158
181-360 päivää erääntyneet	581		581
yli 360 päivää erääntyneet	1 466	-1 184	282
Yhteensä	28 915	-1 184	27 731

19. RAHAVARAT

1000 EUROA	2015	2014
Pankkitilit	3 030	9 352
Yhteensä	3 030	9 352

20. OMAA PÄÄOMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Comptelilla on yksi sarja osakkeita, yhtiöjärjestyksessä ei ole rajattu osakkeiden enimmäismäärää. Osakkeilla ei ole nimellisarvoa. Kaikki liikkeeseenlasketut osakkeet on maksettu.

Seuraavassa on esitetty osakkeiden lukumäärän muutosten vaikutukset:

1000 EUROA	ULKONA OLEVIENT OSAKKEIDEN LUKUMÄÄRÄ	OSAKEPÄÄOMA	SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO	OMAT OSAKKEET	YHTEENSÄ
1.1.14	107 260 051	2 141	401	-383	2 159
Omien osakkeiden luovutus	0				0
Omien osakkeiden osto	196 480			66	66
Uusien osakkeiden liikkeellelasku	500 000			-312	-312
31.12.14	106 956 531	2 141	401	-629	1 913
Omien osakkeiden luovutus	346 232			494	494
Omien osakkeiden osto	0				0
Uusien osakkeiden liikkeellelasku	974 139		497	428	925
31.12.2015	108 276 902	2 141	898	293	3 332

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

SIJOITETUN VAPAAN OMAN PÄÄOMAN RAHASTO

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan.

MUUNTOEROT

Muuntoerot-rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

ARVONMUUTOSRAHASTO

Arvonmuutosrahasto sisältää suojausrahaston rahavirran suojausena käytettävien

johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset. Comptel otti käyttöön IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan tilikaudella 2014.

OMAT OSAKKEET

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Tilikauden 2015 aikana yhtiö siirsi 281 282 osaketta yhtiön työntekijöille osana vuoden 2012 osakepalkkiojärjestelmän ehtoja ja 64 950 osaketta hallituksen jäsenille osana vuosipalkkiota (121 480 osaketta 2014). Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli omia osakkeita 118 507 kappaletta (464 739 kappaletta 31.12.2014).

OSINGOT

Comptel Oyj:n hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että vuodelta 2015 maksetaan osinkoa 0,03 euroa osakkeelta.

21. OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

OPTIOT

Tilikauden 2015 aikana konsernilla on ollut viisi optio-ohjelmaa. Kyseiset optiot on myönnetty avainhenkilöstölle. Comptel käyttää myöntämispäivän käyvän arvon määrittämiseksi Black&Scholes -kaavaa. Optiojärjestelyn keskeiset ehdot ja osakeoptioiden käyvän arvon määrittämisessä käytetyt keskeiset muuttujat on esitetty alaa olevissa taulukoissa.

2015	2009C	2014A	2014B	2015A	2015B
Myöntämispäivä	14.4.2011	13.2.2014	16.3.2015	9.9.2015	9.9.2015
Merkintäaika	1.11.13 -30.11.15	1.2.16 -31.1.18	1.2.17 -31.1.19	15.8.18 -15.9.19	15.8.19 -15.9.19
Merkintahinnan määräytymisajankohta	14.4.2011	13.2.2014	16.3.2015	8.9.2015	8.9.2015
Hinnoittelumallissa käytetyt muuttujat:					
Osakehinta myöntämishetkellä	0,54	0,55	0,97	1,15	1,15
Toteutushinta	0,51	0,51	0,91	0,92	0,92
Odotettavissa oleva volatiliteetti	-	33 %	35 %	25 %	25 %
Odotettu option voimassaoloaika	-	2,1	3,1	3,7	3,7
Riskitön korko	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %	0,00 %
Option käypä arvo myöntämispäivänä (euroa)	0,06	0,54	0,28	0,11	0,11
Myönnetty optiot (kpl)	0	2 100 000	950 000	1 739 130	1 739 130

2014	2009B	2009C	2014A
Myöntämispäivä	26.5.2010	14.4.2011	13.2.2014
Merkintäaika	1.11.12 -30.11.14	1.11.13 -30.11.15	1.2.16 -31.1.18
Merkintahinnan määräytymisajankohta	21.4.2010	14.4.2011	13.2.2014
Hinnoittelumallissa käytetyt muuttujat:			
Osakehinta myöntämishetkellä	0,78	0,58	0,55
Toteutushinta	0,69	0,54	0,53
Odotettavissa oleva volatiliteetti	39 %	41 %	33 %
Odotettu option voimassaoloaika	0,0	0,9	3,1
Riskitön korko	0,09 %	0,24 %	0,60 %
Option käypä arvo myöntämispäivänä (euroa)	0,02	0,06	0,54
Myönnetty optiot (kpl)	0	975 000	2 120 000

Vuonna 2009 hyväksytyn optio-ohjelman optio-oikeuksien määrä on 4 200 000 kappaletta. Optio-oikeuksilla voi merkitä Comptel Oyj:n osakkeita yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta. Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika oli optio-oikeudella 2009A 1.11.2011-30.11.2013, optio-oikeudella 2009B 1.11.2012-30.11.2014 ja optio-oikeudella 2009C 1.11.2013-30.11.2015. Konsernin johtoryhmän jäsenet eivät olleet mukana optio-ohjelmassa 2009.

Varsinainen yhtiökokous päätti 12.3.2014 optio-oikeuksien antamisesta Comptel-konsernin avainhenkilöille osana kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää. Optio-ohjelman optio-oikeuksien lukumäärä on kokonaisuudessaan 4 200 000. Optio-oikeuksien

2014A (2 200 000 kpl) merkintäaika on 1.2.2016 - 31.1.2018, optio-oikeuksien 2014B (1 000 000 kpl) merkintäaika on 1.2.2017 - 31.1.2019 ja optio-oikeuksien 2014C (1 000 000 kpl) merkintäaika on 1.2.2018 - 31.1.2020.

Hallitus päätti 9.9.2015 varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla optio-oikeuksien antamisesta Comptelin toimitusjohtajalle. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 3 478 260 Comptel Oyj:n osaketta. Optio-oikeuksien 2015A (1 739 130 kpl) merkintäaika on 15.8.2018 - 15.9.2019, optio-oikeuksien 2015B (1 739 130 kpl) merkintäaika on 15.8.2019 - 15.9.2019.

Ulkona olevien optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat ovat seuraavat:

2015	2009C	2014A	2014B	2015A	2015B
Tilikauden alussa	974 000	2 120 000			
Myönnetty uudet optiot		80 000	970 000	1 739 130	1 739 130
Toteutetut optiot	973 139				
Menetetty optiot		-100 000	-20 000		
Raunneet optiot	861				
Tilikauden lopussa		2 100 000	950 000	1 739 130	1 739 130
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa					
Painotetut keskimääräiset toteutushinnat	0,51	0,51	0,91	0,92	0,92

2014	2009B	2009C	2012A	2012B	2014A
Tilikauden alussa	1 125 000	975 000	1 523 824	1 523 824	
Myönnetty uudet optiot					2 140 000
Toteutetut optiot		1 000			
Menetetty optiot	275 000		1 523 824	1 523 824	20 000
Raunneet optiot	1 400 000				
Tilikauden lopussa		974 000			2 120 000
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa		974 000			
Painotetut keskimääräiset toteutushinnat	0,00	0,53	0,00	0,00	0,53

Tilinpäätöshetkellä ulkona olevien osakeoptioiden määrät ja keskimääräiset toteuttamishinnat:

RAUKEAMIS- VUOSI	2015		2014	
	KESKIMÄÄRÄINEN TOTEUTTAMIS- HINTA, EUROA	OPTIOIDEN MÄÄRÄT	KESKIMÄÄRÄINEN TOTEUTTAMIS- HINTA, EUROA	OPTIOIDEN MÄÄRÄT
2015	0,51	974 000		
2018	0,51	2 100 000	0,53	974 000
2019	0,92	4 428 260	0,53	2 120 000

Odotettavissa oleva volatilitteetti on laskelmissa määritetty osakkeen historiallisesta volatilitteetista option voimassaoloaikaa vastaavalta ajalta.

Tilikaudelle 2015 optio-ohjelmista kirjattiin kuluja 304 tuhatta euroa (122 tuhatta euroa v. 2014).

OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Toimitusjohtajan osakepalkkiojärjestelmän perusteella ei kirjattu kuluja tilikaudella 2015 (40 tuhatta euroa vuonna 2014, josta 19 tuhatta oli rahana maksettava osuus).

Comptelin hallitus päätti helmikuussa 2012 uudesta konsernin avainhenkilöiden

osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä.

Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja kohdehenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa kohdehenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva kannustinjärjestelmä.

Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi ansaintajaksoa, jotka molemmat alkoivat 2.5.2012 ja päättyivät 2.5.2015 ja 2.5.2016. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta edellyttää, että kohdehenkilö omistaa yhtiön osakkeita tai hankki niitä hallituksen ennalta päättämän määrän. Lisäksi järjestelmän mahdollinen palkkio on sidottu kohdehenkilön työ- tai toimisuhteen tai sopimussuhteen voimassaoloon.

Järjestelmän palkkiot maksetaan vuosina 2015 ja 2016 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana.

Järjestelmän kulut kirjataan henkilöstökuluksi sitouttamisajanjaksolle. Tilikaudelle 2015 järjestelmästä kirjattiin kuluja 223 tuhatta euroa (vuonna 2014 kuluja 360 tuhatta euroa), josta 164 tuhatta euroa on rahana maksettava osuus (vuonna 2014 288 tuhatta euroa).

Tarkemmat kuvaukset voimassa olevista optio-ohjelmista ja osakepalkkiojärjestelmistä löytyy kohdasta Osakkeet ja osakkeenomistajat.

22. ELÄKEVELVOITTEET

Comptelin eläkejärjestelyt eri puolilla maailmaa perustuvat paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osalta TyEL-järjestelmän kautta, joka on maksupohjainen järjestely.

23. VARAUKSET

Varausten muutos vuoden 2015 aikana:

1000 EUROA	TAKUUVARAUS	VUOKRAVARAUS	YHTEENSÄ
1.1.2015	270	1 055	1 325
Varausten muutokset	-161	-74	-235
Käytetyt varaukset	-	-	-
Kurssierot	-	-	-
31.12.2015	109	981	1 090

1000 EUROA	2015	2014
Pitkäaikaiset varaukset	-	-
Lyhytaikaiset varaukset	1 090	1 325
Yhteensä	1 090	1 325

TAKUUVARAUS

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvaraus perustuu johdon arvioon takuumenojen toteutumisesta.

VUOKRAVARAUS

Erä sisältää vuokravaraukset tyhjiillään olevista vuokratiloista.

24. RAHOITUSVELAT

1000 EUROA	2015	2014
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat	33	1 078
Rahoitusleasingvelat	58	179
Yhteensä	91	1 257
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat		
Lainat	6 963	5 984
Rahoitusleasingvelat	112	259
Muut korolliset velat	-	62
Yhteensä	7 075	6 305

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 27. Rahoitusriskien hallinta.

Comptelilla oli 5 000 tuhatta euroa pankkilainaa 31.12.2015 (7 000 tuhatta 31.12.2014) ja tililuottolimiitistä käytössä 1 979 tuhatta euroa (31.12.2014 tililuottolimiittiä ei ollut käytössä). Comptelilla on voimassa lainajärjestely, joka koostuu 20 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä sekä 5 miljoonan tililuottolimiitistä. Järjestely eräännyy 31.7.2018. Tilinpäätöshetkellä valmiusluottolimiitistä on nostettavissa 15 miljoonaa euroa. Comptelin tytäryhtiöllä on 78 tuhannen euron tasalyhenteinen laina Finnveralta. Viimeinen lyhennyserä maksetaan 15.8.2017.

Comptelin lainajärjestelyn korot ovat vaihtuvia ja määräytyvät IBOR-korkojen mukaan. Lainojen painotettu keskiporkko on 0,7 % (2014 1,3 %). Finnvera-lainan korko määräytyy 6 kk:n euriborin mukaan, tilinpäätöshetkellä korkoprosentti oli 3,7.

RAHOITUSLEASINGVELKOJEN ERÄÄNTYMISAJAT

1000 EUROA	2015	2014
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaisuus		
Yhden vuoden kuluessa	126	270
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden ajan	62	184
Yhteensä	188	454
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	112	258
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden ajan	57	179
Yhteensä	170	437
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	7	16

25. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1000 EUROA	2015	2014
Ostovelat	2 116	1 094
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	3 270	4 409
Siirtovelat	26 034	22 646
Muut velat	6 802	4 564
Yhteensä	38 222	32 713

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat myyntiin liittyvistä siirtoveloista, henkilöstökuluista ja kuluvarauksista.

26. RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄ ARVO

Käypään arvoon arvostettavat rahoitusvarat ja -velat arvostushierarkian mukaan jaoteltuna

1000 EUROA	KÄYPÄ ARVO 31.12.2015			
	TASO 1	TASO 2	TASO 3	YHTEENSÄ
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset				
Johdannaisvelat		138		138
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset				
Johdannaisvelat		214		214
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Muut osakkeet ja osuudet			87	87

1000 EUROA	KÄYPÄ ARVO 31.12.2014			
	TASO 1	TASO 2	TASO 3	YHTEENSÄ
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat johdannaiset				
Johdannaissaamiset		25		25
Johdannaisvelat		847		847
Suojauslaskennassa olevat johdannaiset				
Johdannaisvelat		227		227
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Muut osakkeet ja osuudet			87	87

Comptelin käypään arvoon kirjatut ja suojauslaskennan alaiset johdannaissopimukset arvostetaan käyttäen noteerattuja markkinahintoja pankkien hinnoittelumalleja.

27. RAHOITUSRISKIEN HALLINTA

Comptel altistuu normaalissa liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Comptelin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin rahavirtaan, tulokseen ja omaan pääomaan. Comptelin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja yhdessä alueellisen liiketoimintaorganisaation kanssa. Rahoitustoimintojen toimintapolitiikka on riskejä välttävä. Rahoitusriskeistä merkittävimmät ovat valuutta- ja luottoriski. Talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa. Suojaustransaktiot toteutetaan Comptelin hallituksen hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Comptel käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä. Hallituksen erityispäätöksellä voidaan käyttää myös muita valuuttainstrumentteja.

VALUUTTARISKI

Comptel toimii maailmanlaajuisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville riskeille. Comptelin liiketoiminnan päävaluutat ovat euro ja Yhdysvaltain dollari (USD). Myös Englannin punta (GBP) on merkittävä valuutta.

Comptel suojaa valuuttamääräiset avoimet positiot. Valuuttapositionia tarkastellaan valuutoittain kaksi kertaa kuukaudessa pääsääntöisesti 12 kuukauden jaksoissa. Comptel siirtyi käyttämään IAS 39:n mukaista suojauslaskentaa 1.10.2014 alkaen. Tase-erien suojaamiseksi tehtyjen valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan.

Comptelin käyttämät suojausinstrumentit ovat pankin kanssa tehtäviä termiinisopimuksia. Suojaava termiini tehdään samassa valuutassa kuin suojattava erä, jolloin suojaavan instrumentin arvo muuttuu päinvastaisesti suojattavan erän kanssa.

Myyntitilausten laskutus toteutuu asiakasprojektien etenemisen mukaan, mihin liittyy ajallista epävarmuutta. Myyntisaamisten toteutunut kiertoaika on lisäksi asiakassopimusten mukaisia ehtoja korkeampi. Tulevan rahavirran suojaus ajoitetaan nämä seikat huomioiden.

KORKORISKI

Korkoriski tarkoittaa sitä rahavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka aiheutuu korkojen muutoksesta. Comptelin korollinen velka taseessa 31.12.2015 oli 7 167 tuhatta euroa (7 562 tuhatta euroa v. 2014). Comptelilla oli pankkilainaa 31.12.2015 yhteensä 6 963 tuhatta euroa (7 000 tuhatta euroa 31.12.2014). Comptelilla on voimassa lainajärjestely, joka koostuu 20 miljoonan euron valmiusluottolimiitistä ja 5 miljoonan tililuottolimiitistä. Järjestely erääntyy 31.7.2018. Tilinpäätöshetkellä valmiusluottolimiitistä on nostettavissa 15 miljoonaa euroa. Comptelin tytäryhtiöllä on 78 tuhannen euron tasalyhenteinen laina Finnveralta. Viimeinen lyhennyserä maksetaan 15.8.2017.

Comptelin lainajärjestelyn korot ovat vaihtuvia ja määräytyvät IBOR-korkojen mukaan. Lainojen painotettu keskiporkko on 0,7 %. Finnvera-lainan korko määräytyy 6 kk:n euriborin mukaan, tilinpäätöshetkellä korkoprosentti oli 3,7.

Raportointikauden päättymispäivänä konsernilla ei ollut avoimia koronvaihtosopimuksia.

Mahdollisesti tehtävät lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat yhtiön likvidit varat korkoriskille, mutta sen vaikutus ei ole merkittävä. Comptelin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

LUOTTORISKI

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja tämän johdosta konsernille aiheutuu taloudellisia menetyksiä. Luottoriskiä aiheuttavat Comptelissa lähinnä asiakkaisiin liittyvät myyntisaavat, johdannaissopimukset ja rahavarat.

Comptelin dokumentoidussa toimintatavassa (Risk Management Principles, Valuuttasuojaus Comptel Oyj:ssä ja Likviditeetin hallinnan yleiset periaatteet) määritellään myös luottoriskienhallinnan periaatteet. Luottoriskien hallinta johdannaissopimuksissa ja sijoituksissa on keskitetty konsernin talousosastolle, asiakkaiden luottoriskien hallinta ja luotonvalvonta alueelliselle liiketoimintaorganisaatiolle.

Comptelin asiakkaat ovat pääasiassa keskisuuria ja suuria teleoperaattoreita. Comptelin asiakaskunta on lukumääräisesti suuri ja maantieteellisesti laajalle jakautunut, mikä pienentää konsernin asiakasriskiä.

Comptelin liiketoiminta muodostuu laajojen tuotteistettujen tietojärjestelmien toimitamisesta ja yksittäisen toimitusprojektin arvo voi olla useita miljoonia euroja. Näin ollen yksittäiseen toimitusprojektiin tai asiakkaaseen voi liittyä huomattava riski. Lisäksi osa Comptelin asiakkaista toimii maissa, jotka ovat tai ovat olleet sotatoimialuetta, mikä osaltaan kasvattaa luottoriskiä.

Comptelilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, sillä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä ei ole muodostunut konsernin kannalta erityisen merkittäväksi. Toimitusprojekteissa on yleisesti käytössä osittainen ennakkolaskutus. Lisäksi luottoriskiä pienennetään projektin valmiusasteen mukaan laskutettavilla maksuerillä. Muutamassa maassa on käytössä remburssit.

Comptelilla on käytössä eräänntyneiden myyntisaamisten alaskirjauspolitiikka. Poliitiikan mukaan eräänntyneen myyntisaamisen arvoa alennetaan pääsääntöisesti 50 %, jos saaminen on yli vuoden vanha ja 100 % saamisen ollessa yli 1,5 vuotta vanha. Tilikauden aikana kirjattiin 83 tuhatta euroa luottotappioita (vuonna 2014 ei kirjattu luottotappioita). Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 18. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriski tarkoittaa riittämätöntä rahoitusta tai tavanomaista korkeampia rahoituskustannuksia silloin, kun liiketoimintaolosuhteet heikkenevät ja tarvitaan rahoitusta. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävää maksuvalmiutta sekä varmistaa se, että liiketoiminnan rahoitukseen on tarvittaessa käytettävissä varoja riittävän nopeasti. Osa konsernin käteisvaroista voidaan sijoittaa sijoitusrahastoon hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Comptelin pääasiallinen rahoituslähde on ollut liiketoiminnan kassavirta. Kassatilannetta seurataan päivittäin.

Konsernilla oli 31.12.2015 rahavaroja 3 030 tuhatta euroa (9 352 tuhatta euroa v. 2014). Comptelin korollinen velka taseessa 31.12.2015 oli 7 166 tuhatta euroa (7 562 tuhatta euroa v. 2014). Voimassa olevasta valmiusluottolimiitistä, joka eräänntyy vuonna 2018, on nostettavissa 15 miljoonaa euroa. Voimassa oleva rahoitusjärjestely sisältää kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin omavaraisuusasteen tulee olla vähintään 35 %. 31.12.2015 Comptelin omavaraisuusaste oli 52,4 % (31.12.2014 52,4 %).

Tämän lisäksi järjestely sisältää kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhteen on oltava vähemmän tai yhtä suuri kuin 2,75. 31.12.2015 nettovelan ja käyttökatteen suhde oli 0,27 (31.12.2014 -0,12). Kovenanttiehtojen täyttymistä seurataan kolmen kuukauden välein. Comptelilla on myös mahdollisuus 13,4 miljoonan euron työeläkevakuutusmaksuista kertyneen rahaston takaisin lainaukseen.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysiä. Rahavirta sisältää sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

2015, 1000 EUROA	TASEARVO	RAHAVIRTA	1-6 KK	7-12 KK	1-2 VUOTTA	3-5 VUOTTA
Johdannaissovelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat						
Lainat	6 996	7 007	6 950	23	34	-
Rahoitusleasingvelat	170	177	67	46	64	-
Ostovelat	2 116	2 116	2 116	-	-	-
Johdannaissinstrumentit						
Valuuttatermiinit - ei suojauslaskennassa						
Suoritettavat rahavirrat	138	138	135	-3	-	-

2014, 1000 EUROA	TASEARVO	RAHAVIRTA	1-6 KK	7-12 KK	1-2 VUOTTA	3-5 VUOTTA
Johdannaissovelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat						
Lainat	7 062	7 176	5 057	1 038	1 081	-
Osamaksuvelat	63	63	32	31	-	-
Rahoitusleasingvelat	437	454	135	135	102	82
Ostovelat	1 094	1 094	1 094	-	-	-
Johdannaissinstrumentit						
Valuuttatermiinit - suojauslaskennassa						
Saatavat rahavirrat	-25	-25	-25	-	-	-
Suoritettavat rahavirrat	1 074	1 074	978	95	-	-
Koronvaihtosopimukset - ei suojauslaskennassa						
Nettorahavirrat	19	19	-	-	19	-

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

1000 EUROA	KIRJAN- PITOARVO 31.12.2015	KÄYPÄ ARVO 31.12.2015	KIRJAN- PITOARVO 31.12.2014	KÄYPÄ ARVO 31.12.2014
Rahoitusvarat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat varat				
Johdannaissaamiset (taso 2)	-	-	25	25
Myytävissä olevat rahoitusvarat (taso 3)	87	87	87	87
Pitkäaikaiset myyntisaamiset	1 872	1 872	1 466	1 466
Lyhytaikaiset myyntisaamiset	40 232	40 232	27 449	27 449
Lyhytaikaiset muut saamiset	7 133	7 133	4 624	4 624
Rahavarat	3 030	3 030	9 352	9 352
Rahoitusvelat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat velat				
Johdannaishoidot (taso 2)	138	138	847	847
Ostovelat ja muut velat	38 020	38 020	32 713	32 713
Pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	33	33	1 078	1 081
Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	58	58	179	179
Lyhytaikaiset lainat rahoituslaitoksilta	5 044	5 056	5 984	6 095
Lyhytaikainen tililuottolimiitti	1 918	1 918	-	-
Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	112	112	259	259
Muut lyhytaikaiset velat	-	-	63	63

PÄÄOMAN HALLINTA

Comptelin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Comptel pyrkii jatkamaan kannattavaa toimintaa tuotekehitykseen investoimalla ja vahvistamalla läsnäoloaan globaaleilla markkinoilla. Comptelin voitonjako on pääsääntöisesti 30 - 60 % edellisen tilikauden tuloksesta. Maksettujen osinkojen määrä voi myös vaihdella lähiajan taloudellisten näkymien ja rahoitusaseman niin edellyttäessä.

Nettovelkaantumisasasteet vuonna 2015 ja 2014 olivat:

1000 EUROA	2015	2014
Korolliset velat	7 167	7 562
Rahavarat	-3 030	-9 352
Nettovelat	4 137	-1 790
Oma pääoma yhteensä	37 324	33 346
Nettovelkaantumisaste	11,1 %	-5,4 %

KONSERNIN ALTISTUMINEN VALUUTTARISKILLE

1000 EUROA	2015		2014	
	USD	GBP	USD	GBP
Lainasaamiset	404	-	362	-
Myyntisaamiset	10 259	1 709	10 066	90
Rahavarat	6	4	1 179	221
Ostovelat	-430	-7 584	-208	-6 190
Nettoriski taseessa	10 239	-5 871	11 399	-5 879
Tilaukanta (12 kk)	20 887	4 680	21 938	1 460
Suojaukset				
Valuuttatermiinit (12 kk)	-26 207	6 142	-12 527	5 398
Nettoriski yhteensä	4 919	4 951	20 810	979

HERKKYYS VALUUTTARISKILLE

Kymmenen prosentin muutos (+/-) euron ja alla esitetyn valuutan välisessä valuuttakurssissa tilinpäätöspäivänä olisi vaikuttanut omaan pääomaan ja verojen jälkeiseen tulokseen seuraavasti:

2015 1000 EUROA	OMA PÄÄOMA	TULOS
USD	-1 390/1 390	-90/90
GBP	-2 530/2 530	-300/300

2014 100 EUROA	OMA PÄÄOMA	TULOS
USD	-31/31	-69/69
GBP	-2 239/2 239	-6/6

Euron ja ko. valuutan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 prosenttia
- positio sisältää valuuttamääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli lainat, myyntisaamiset, rahavarat, ostovelat ja johdannaissopimukset yhtiöistä, joiden toiminnallinen valuutta poikkeaa analysoitavasta valuutasta

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYPÄT ARVOT

Lainojen kirjanpitoarvo on 7 166 tuhatta euroa ja käypä arvo 7 184 tuhatta euroa. Muiden rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon kirjatut johdannaisinstrumentit:

2015 1000 EUROA	POSITIIVINEN KÄYPÄ ARVO (TASEARVO)	NEGATIIVINEN KÄYPÄ ARVO (TASEARVO)	KOHDE-ETUUDEN NIMELLISARVO
Valuuttatermiinit	-	351	39 046
joista rahavirran suojauslaskennassa	-	213	-

2014 1000 EUROA	POSITIIVINEN KÄYPÄ ARVO (TASEARVO)	NEGATIIVINEN KÄYPÄ ARVO (TASEARVO)	KOHDE-ETUUDEN NIMELLISARVO
Valuuttatermiinit	25	1 074	17 203
joista rahavirran suojauslaskennassa	-	227	-
Koronvaihtosopimukset - ei suojauslaskennassa	-	19	-

28. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa tai liiketoiminnan rahavirtaan kuulumattomat erät:

1000 EUROA	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot	-62	-300
Poistot ja arvonalentumiset	6 756	6 263
Kurssierot	994	325
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	-287	-45
Optiokulut ja osakepalkkiojärjestelmä	428	263
Muut oikaisut	5	-411
Yhteensä	7 834	6 095

29. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Ei-purettavissa olevien toimitilojen vuokrasopimusten ja muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1000 EUROA	2015	2014
Yhden vuoden kuluessa	2 161	2 428
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	1 218	2 962
Yhteensä	3 379	5 390

Comptel on vuokrannut käyttämänsä toimitilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat pääosin yhdestä kymmeneen vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Vuoden 2015 laajaan tuloslaskelmaan sisältyy toimitilojen vuokrasopimuksiin perustuvia vuokramenoja 3 035 tuhatta euroa (2 978 tuhatta euroa v. 2014).

30. EHDOLLISET VELAT

1000 EUROA	2015	2014
Pankkitakausvastuut, alle vuoden sisällä erääntyvät	2 286	2 595
Pankkitakausvastuut, myöhemmin erääntyvät	441	285
Yhteensä	2 727	2 880
Kiinnitetty panttivelkakirjat	200	200
Muiden puolesta annetut vakuudet		
Takaukset	29	34

31. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

YHTIÖ	KOTIMAA	2015		2014	
		OMISTUSOSUUS (%)	OSUUS ÄÄNIVALLASTA (%)	OMISTUSOSUUS (%)	OSUUS ÄÄNIVALLASTA (%)
Comptel Oyj	Suomi				
Comptel Communications Holdings Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Business Tools Oy	Suomi	0,00	0,00	100,00	100,00
Comptel Communications AS	Norja	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Brasil Ltda	Brasilia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications EOOD	Bulgaria	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Inc.	USA	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Oy	Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Sdn Bhd	Malesia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Passage Oy	Suomi	0,00	0,00	100,00	100,00
Comptel Ltd	Iso-Britannia	0,00	0,00	100,00	100,00
Viewgate Networks Ltd.	Iso-Britannia	0,00	0,00	100,00	100,00
Xtract Oy	Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications India Private Ltd.	Intia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications S.r.l.	Italia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Palvelut Philippines, Inc.	Filippiinit	100,00	100,00	0,00	0,00

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuusyhtiöt, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmä sekä johdon vaikutuspiiriin kuuluvat henkilöt ja yhtiöt. Osakkuusyhtiöstä on kerrottu enemmän liitetiedossa 16.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1000 EUROA	2015	2014
Liiketoiminnan muut tuotot		
Osakkuusyhtiöt	-	1
Korkotuotot		
Osakkuusyhtiöt	8	8
Pitkäaikaiset saamiset		
Osakkuusyhtiöt	121	113

VASTUUSITOUUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA

Comptel Oyj antoi vuonna 2008 tytäryhtiönsä puolesta toimitustakauksen, joka on edelleen voimassa. Sopimuksen kokonaisarvo on 4 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuonna 2009 Comptel Oyj antoi tytäryhtiönsä puolesta 700 tuhannen Englannin punnan takauksen.

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT

Johdon työsuhde-etuuksiin sisältyvät toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten sekä konsernin johtoryhmän jäsenten palkat ja palkkiot sekä osakeoptioista ja osakepalkkioista kirjatut kulut.

1000 EUROA	2015	2014
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 169	2 131
Osakeperusteiset maksut	725	131
Yhteensä	2 894	2 262

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten työsuhde-etuudet:

1000 EUROA	2015	2014
Toimitusjohtaja	868	585
Hallituksen jäsenet 31.12.2015		
Ervi Pertti	59	61
Mäkijärvi Heikki	31	31
Söderström Eriikka	31	32
Vaajoensuu Hannu	39	40
Vasara Antti	31	33
Entiset hallituksen jäsenet		
Walldén Petteri	-	2
Yhteensä	191	199

TAKAUKSET JA MUUT VAKUUKSET

	2015	2014
Takaukset	29	34

Emoyhtiön toimitusjohtajan kanssa on sovittu maksupohjaisesta lisäeläkkeestä, vuosittainen eläkekulu on 15% palkkasta. Eläkeikä määräytyy työeläkelain mukaan.

Yrityksen entisille ja nykyisille johtoryhmän jäsenille annettiin optioita vuonna 2015 yhteensä 480 000 kpl (2014: 2 140 000). Toimitusjohtajalle annettiin 3 618 260 optiota vuonna 2015 (2014: 400 000). Johtoryhmän jäsenillä oli 31.12.2015 yhteensä 5 448 260 kpl optioita, jotka eivät olleet toteutettavissa (3 094 000 kpl v. 2014, joista 975 000 kpl oli toteutettavissa).

Hallituksen jäsenten palkkiot on maksettu siten, että jäsenille annettiin 40 %:lla vuosipalkkion brutto-osuudesta Comptel Oyj:n osakkeita.

Konsernin johdolla ei ole osakeyhtiölain 8 luvun 6 § mukaisia lainoja.

TUNNUSLUVUT

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	2011 ¹⁾	2012	2013	2014	2015
Liikevaihto, 1 000 euroa	76 751	82 428	82 668	85 714	97 728
Liikevaihto, muutos %	-1,5	7,4	0,3	3,7	14,0
Liikevoitto/-tappio, 1 000 euroa	11 902	-13 517	7 308	8 311	8 474
Liikevoitto/-tappio, muutos %	31,3	-213,6	154,1	13,7	2,0
Liikevoitto/-tappio, % liikevaihdosta	15,5	-16,4	8,8	9,7	8,7
Tulos ennen veroja, 1 000 euroa	10 963	-13 955	5 554	7 436	7 612
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	14,3	-16,9	6,7	8,7	7,8
Oman pääoman tuotto, %	16,7	-37,2	9,3	17,5	12,8
Sijoitetun pääoman tuotto, %	23,6	-36,3	16,1	19,5	18,3
Omavaraisuusaste, %	66,5	46,8	50,5	52,4	52,4
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, 1 000 euroa ¹⁾	1 037	4 484	551	740	558
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, % liikevaihdosta ¹⁾	1,4	5,4	0,7	0,9	0,6
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, 1 000 euroa	15 419	18 581	17 790	16 791	20 299
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	20,1	22,5	21,5	19,6	20,8
Tilaukanta, 1 000 euroa	47 217	48 368	40 756	55 213	66 344
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	623	700	684	665	723
Korolliset nettovelat, 1 000 euroa	-9 334	3 541	2 228	-1 789	4 137
Nettovelkaantumisaste, %	-22,3	13,1	7,7	-5,4	11,1
Velkaantumisaste, %	0,2	31,0	30,3	22,7	19,2

¹⁾ Luku ei sisällä investointeja tuotekehitykseen. Sisältää Xtractin hankinnan vuonna 2012. Bruttoinvestoinnit ilman ko. hankintaa olivat 1 678 tuhatta euroa, mikä on 2,0 prosenttia liikevaihdosta.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	2011¹⁾	2012	2013	2014	2015
Tulos/osake, euroa	0,07	-0,12	0,02	0,05	0,04
Tulos/osake, euroa, laimennusvaikutuksen mukainen	0,07	-0,12	0,02	0,05	0,04
Oma pääoma/osake, euroa	0,39	0,25	0,27	0,31	0,34
Osinko/osake, euroa ²⁾	0,03	-	0,01	0,02	0,03
Osinko/tulos, % ²⁾	42,2	-	41,20	39,54	72,65
Efektiivinen osinkotuotto, % ²⁾	6,1	-	2,10	2,00	1,60
P/E-luku	6,9	-3,3	19,80	19,40	43,40
Vuoden ylin hinta	0,79	0,63	0,59	1,00	1,93
Vuoden alin hinta	0,42	0,37	0,38	0,48	0,84
Vuoden keskimääräinen hinta (VWAP)	0,63	0,47	0,46	0,60	1,20
Markkina-arvo vuoden lopussa, miljoonaa euroa	52,3	42,8	51,5	105,8	198,1
Osakkeiden vaihto, kpl	32 836 546	26 734 489	18 358 693	27 778 321	41 222 529
Osakevaihtojen kehitys, %	30,7	25,0	17,1	25,9	38,0
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa	107 054 810	107 054 810	107 421 270	107 421 270	108 395 409
josta omassa hallussa	292 685	161 219	161 219	464 739	118 507
Ulkona olevat osakkeet kauden lopussa	106 762 125	106 893 591	107 260 051	106 956 531	108 276 902
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana	106 775 223	106 863 518	106 893 591	107 284 900	107 370 551
Laimennusvaikutuksellinen osakkeiden määrä keskimäärin	106 775 223	107 650 327	106 893 591	107 625 526	109 640 245

²⁾ Hallituksen ehdotus

¹⁾ 2011 virhe korjattu

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Liikevoitto/-tappioprosentti	=	$\frac{\text{Liikevoitto/-tappio}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100	Tulos / osake (EPS)	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajien osuus tuloksesta}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$	
Voitto/-tappioprosentti (ennen veroja)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen veroja}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100	Oma pääoma / osake	=	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio}}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100	Osinko / osake	=	$\frac{\text{Osinko}}{\text{Ulkona olevien osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$	
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	$\frac{\text{Voitto/tappio ennen veroja + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuoden aikana)}}$	x 100	Osinko / tulos %	=	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tulos / osake (EPS)}} \times 100$	
Omavaraisuusaste %	=	$\frac{\text{Oma pääoma}}{\text{Taseen loppusumma – saadut ennakot}}$	x 100	Efektiivinen osinkotuotto %	=	$\frac{\text{Osinko / osake}}{\text{Tilikauden päätöskurssi}} \times 100$	
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, % liikevaihdosta	=	$\frac{\text{Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100	Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	=	$\frac{\text{Tilikauden päätöskurssi}}{\text{Tulos / osake (EPS)}}$	
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	=	$\frac{\text{Tutkimus- ja tuotekehitysmenot}}{\text{Liikevaihto}}$	x 100	Vuoden keskipurssi (VWAP)	=	$\frac{\text{Osakkeen vaihtohinta x osakkeen vaihtomäärä}}{\text{Osakkeiden vaihtomäärä}}$	
Nettovelkaantumisaste % (gearing)	=	$\frac{\text{Korolliset velat – rahavarat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100	Osakevaihdon kehitys %	=	$\frac{\text{Osakkeiden vaihdon volyyymi}}{\text{Kaikkien osakkeiden lukumäärällä}} \times 100$	
Velkaantumisaste %	=	$\frac{\text{Korolliset velat}}{\text{Oma pääoma}}$	x 100				

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA, FAS

1000 EUROA	LIITETIETO	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Liikevaihto	2	93 137	82 580
Liiketoiminnan muut tuotot	3	54	314
Materiaalit ja palvelut	4	-3 896	-3 021
Henkilöstökulut	5	-18 083	-16 284
Poistot	6	-310	-345
Liiketoiminnan muut kulut	7	-65 440	-57 599
		-87 730	-77 249
Liikevoitto/-tappio		5 462	5 645
Rahoitustuotot	8	703	2 319
Rahoituskulut	9	-1 490	-1 116
Voitto/tappio ennen satunnaisia eriä		4 675	6 848
Satunnaiset erät		550	-
Voitto/tappio ennen veroja		5 225	6 848
Tuloverot	10	-3 496	-2 896
Tilikauden voitto/tappio		1 729	3 952

EMOYHTIÖN TASE, FAS

1000 EUROA	LIITETIETO	31.12.2015	31.12.2014
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	11		
Muut aineettomat hyödykkeet		246	379
Aineelliset hyödykkeet		96	61
Sijoitukset		3 180	3 279
		3 522	3 719
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	12	4 140	3 583
Lyhytaikaiset saamiset	13	52 547	43 525
Rahat ja pankkisaamiset		193	6 609
		52 740	50 133
Yhteensä		60 402	57 435
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	14		
Osakepääoma		2 141	2 141
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		1 698	401
Edellisten tilikausien voitot/tappiot		4 266	2 388
Tilikauden voitto/tappio		1 729	3 952
		9 834	8 882
Pakolliset varaukset	15	109	270
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	16	-	1 272
Lyhytaikainen vieras pääoma	17	50 459	47 012
Yhteensä		60 402	57 435

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA, FAS

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	4 675	6 848
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	310	345
Rahoitustuotot ja -kulut	176	-1 475
Muut oikaisut	12	37
Käyttöpääoman muutos:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-8 662	-6 175
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	2 599	8 267
Varausten muutos	-161	-7
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-256	-187
Saadut korot	5	3
Maksetut verot ja saadut palautukset	-3 496	-2 896
Liiketoiminnan nettorahavirta	-4 798	4 760
Investointien rahavirta		
Liiketoiminnoista luopuminen	-	300
Tytäryrityksen hankinta	-180	-
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-212	-43
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	-	1
Lainasaamisten takaisinmaksut	243	-
Myönnettyt lainat	-543	-423
Investointien nettorahavirta	-692	-165

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-2 139	-1 073
Ostetut omat osakkeet	-	-312
Uudet osakkeet	497	-
Optioiden myynti	800	-
Lainojen nostot	27 979	8 500
Lainojen takaisinmaksut	-28 063	-9 600
Rahoituksen nettorahavirta	-926	-2 484
Rahavarojen muutos	-6 416	2 111
Rahavarat tilikauden alussa	6 609	4 498
Rahavarat tilikauden lopussa	193	6 609
Muutos	-6 416	2 111

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT, FAS

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Comptel Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Vuonna 1986 perustettu Comptel Oyj on yksi maailman johtavista palvelutoimitusprosessin, laskutustietojen keruun, veloituksen ja käytönhallinnan sekä ennakoivan analytiikan ohjelmisto- ja palveluomittajista televiestinnän alueella. Comptel Oyj on listattu NASDAQ OMX Helsingissä (CTL1V). Emoyrityksen Comptel Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Salmisaarenaukio 1, 00180 Helsinki. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitoikäytännön (FAS) mukaan.

TILINPÄÄTÖSTIEDOT

Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan tuhansina euroina. Tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

ULKOMAAN RAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset erät on muunnettu tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on esitetty tuloslaskelmassa.

AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen alkupe- räiseen hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettyinä. Mikäli hyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillise- nä hyödykkeenä. Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi, lukuun ottamatta suuria vuokrahuoneistojen parannusmenoja, jotka sisältyvät muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Poistot lasketaan tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Suunnitelman mukai- nen poistoaika on neljä vuotta lukuun ottamatta muita pitkävaikutteisia menoja ja aktivoituja patenttikuluja. Muiden pitkävaikutteisten menojen poisto-aika on viisi vuotta tai tätä lyhyempi vuokrasopimuksen voimas- saoloaika. Aktivoitujen patenttikulujen poisto-aika on kymmenen vuotta. Liikearvo poistetaan viidessä vuodessa.

Hyödykkeiden käytöstä poistamisen ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa omana eränään ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä.

TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISMENOT

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Saadut tuotekehitysavustukset esitetään kulujen vähen- nyksenä.

VUOKRASOPIMUKSET

Vuokramenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät.

ELÄKEVELVOITTEET

Emoyhtiön eläkejärjestelyt on tehty paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Eläkemenot, jotka perustuvat paikallisten eläkeyhtiöiden laatiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin, kirjataan tilikauden kuluksi.

VARAUKSET

Varaukset perustuvat olemassa oleviin velvoitteisiin ja ne merkitään taseeseen, kun aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköinen ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

TULOVEROT

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien verojen oikaisuista sekä vähennyskelvottomina käsitellyistä lähdeveroista.

TULOUTUSPERIAATTEET JA LIIKEVAIHTO

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista

kirjataan silloin, kun palvelut on suoritettu. Lisenssituotot, joihin ei liity työsuoritetta, tuloutetaan luovutuksen yhteydessä. Asiakkaan tilaajamääriä seurataan jatkuvasti. Niiden ylittäessä lisenssiehdoissa sovitun määrän, laskutetaan asiakasta muuttuneen tilaajamäärän osalta. Nämä lisenssilajennustuotot tuloutetaan laskutettaessa. Ylläpitotuotot kirjataan tuotoksi ylläpitokautena sopimusajan kulumisen perusteella.

PITKÄAIKAISHANKKEET

Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Pitkäaikaishankkeiden tuotot käsittävät lisenssimaksut ja työn osuuden. Lopputulos on arvioitavissa luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi. Comptelin pitkäaikaishankkeiden valmistusaste määritetään tehtyjen työtuntien osuudella arvioituihin kokonaistyötunteihin. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot ja muut myynnin oikaisuerät.

Projektin valmistumisen jälkeisten takuuajakaisten menojen kattamiseksi kirjataan takuuvaraus. Tappiollisten projektien arvioitu kokonaiskate kirjataan kuluksi ja varaukseksi.

MYYNTISAAMISET

Myyntisaamiset merkitään kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä arvonalentumistappioilla.

RAHAVARAT

Rahavaroihin sisältyvät käteinen raha ja pankkitilien saldot sekä lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden juoksuaika hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Mahdolliset luotollisten pankkitilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

PERIAATTEET

Ulkomaan rahan määräisiä saamisia, velkoja ja rahavirtoja voidaan suojata. Sellaisten valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien projektien, joissa laskutusvaluuttana on muu kuin euro, rahavirrat suojataan valuuttakurssien muutoksilta.

KIRJAUS- JA ARVOSTUSKÄYTÄNTÖ

Käytetyt johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinisopimuksia. Valuuttariskien suojaamiseksi tehtyjen termiinisopimusten arvonmuutokset kirjataan siten, että valuuttatermiinien korkoero, mikäli se on olennainen, jaksotetaan sopimuksen voimassaoloajalle ja jaksotettu osuus kirjataan korkotuottoihin tai -kuluihin ja valuuttakurssierot kirjataan myynnin oikaisueriin tai rahoituksen kurssieroihin suojauskohteesta riippuen.

Avoinna olevat termiinisopimukset arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän markkina-arvoja ja kirjataan tulosvaikutteisesti, lukuun ottamatta yhtiön myynnin rahavirtaan liittyviä myynti-termiinisopimuksia, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti rahavirran toteutuessa. Kaikkien erääntymättömien termiinisopimusten nimellisarvot ja käypä arvo (sulkemiskustannus) esitetään liitetiedoissa vastuina riippumatta siitä, onko nämä käsitelty kirjanpidossa tulosvaikutteisesti.

2. LIIKEVAIHTO

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Maantieteellinen jakauma		
Eurooppa	39 831	34 821
Aasia ja Tyynenmeren alue	25 791	22 951
Lähi-itä ja Afrikka	16 791	16 698
Amerikka	10 725	8 110
Yhteensä	93 137	82 580

Ilmoitetut liikevaihdot on laskettu työn todellisen toimitusalueen mukaan.

VALMISTUSASTEEN MUKAINEN TULOUTUS 1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Valmistusasteen mukaan tuotoksi kirjattu liikevaihto	21 731	15 841
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden tuotoksi tilikaudella ja aikaisemmillä tilikausilla kirjattu määrä	12 932	11 541
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden kokonaiskulut	5 775	7 541
Pitkäaikaishankkeiden tilauskanta: valmistusasteen mukaan tuloutettavat	18 371	13 543
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtosaamiset	2 845	2 768
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtovelat	2 477	4 409

3. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	0	1
Muut	54	313
Yhteensä	54	314

Liiketoiminnan muihin muihin tuottoihin on vuonna 2014 kirjattu Liiketoiminnosta luopuminen 300 000,00 euroa.

4. MATERIAALIT JA PALVELUT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Ostot, aineet ja tarvikkeet (tavarat)	-88	79
Ulkopuoliset palvelut	3 984	2 942
Yhteensä	3 896	3 021

5. HENKILÖSTÖKULUT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Palkat ja palkkiot	14 479	13 539
Eläkekulut	2 814	2 120
Muut henkilösivukulut	791	625
Yhteensä	18 083	16 284

JOHDON PALKAT JA PALKKIOT	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Hallitusten jäsenet	191	200

Johdon palkat ja palkkiot on tarkemmin eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 31. Lähipiiritapahtumat

HENKILÖMÄÄRÄ KESKIMÄÄRIN	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Emoyhtiön palveluksessa oli henkilöstöä tilikauden aikana keskimäärin	208	188

HALLITUKSEN JÄSENTEN JA TOIMITUSJOHTAJAN ELÄKESITOUKUKSET

Toimitusjohtajan kanssa on sovittu maksupohjaisesta lisäeläkkeestä. Eläkeikä määräytyy työeläkelain mukaan. Toimitusjohtajan eläkekulut vuonna 2015 olivat yhteensä 209.310,00 euroa (vuonna 2014 123.574,00 euroa), josta lisäeläkkeen osuus oli 85.595,00 euroa (vuonna 2014 56.859,00 euroa).

6. POISTOT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	268	311
Koneet ja kalusto	42	34
Yhteensä	310	345

7. LIKETOIMINNAN MUUT KULUT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Vuokrat	1 420	1 361
Matkakulut	1 593	1 415
Markkinointikulut	2 066	1 062
Ohjelmistokulut	3 493	3 412
Ulkopuoliset palvelut	3 409	3 245
Konsernivero- ja maksut	49 137	43 990
Muut liiketoiminnan kulut	4 323	3 114
Yhteensä	65 440	57 599

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Ernst & Young		
Tilintarkastus	233	105
Verotukseen liittyvät palkkiot	79	55
Muut palvelut	5	12
Yhteensä	317	172

8. RAHOITUSTUOTOT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	13	120
Muilta	67	33
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	204	1 524
Valuuttakurssivoitot		
Muilta	418	642
Yhteensä	703	2 319

9. RAHOITUSKULUT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2015	1.1.-31.12. 2014
Korkokulut		
Muulle	93	97
Muut rahoituskulut		
Muulle	162	105
Valuuttakurssitappiot		
Muulle	1 234	914
Yhteensä	1 490	1 116

10. TULOVEROT

1000 EUROA	1.1.-31.12. 2014	1.1.-31.12. 2013
Lähdeverot	3 420	2 819
Edellisten tilikausien verot	31	77
Muut verot	45	-
Yhteensä	3 496	2 896

11. PYSYVÄT VASTAAVAT**AINEETTOMAT HYÖDYKKEET**

1000 EUROA	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄ- VAIKUTTEISET MENOT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2015	11 022	417	11 439
Lisäykset	103	32	135
Hankintameno 31.12.2015	11 125	450	11 574
Kertyneet poistot 1.1.2015	10 643	417	11 060
Tilikauden poisto	265	3	268
Kertyneet poistot 31.12.2015	10 908	421	11 328
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	217	29	246

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1000 EUROA	AINEETTOMAT OIKEUDET	MUUT PITKÄ- VAIKUTTEISET MENOT	YHTEENSÄ
Hankintameno 1.1.2014	11 022	417	11 439
Lisäykset	0	0	0
Hankintameno 31.12.2014	11 022	417	11 439
Kertyneet poistot 1.1.2014	10 332	417	10 749
Tilikauden poisto	311	0	311
Kertyneet poistot 31.12.2014	10 643	417	11 060
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	379	0	379

**AINEELLISET HYÖDYKKEET
1000 EUROA****KONEET JA
KALUSTO**

Hankintameno 1.1.2015	3 900
Lisäykset	77
Hankintameno 31.12.2015	3 977
Kertyneet poistot 1.1.2015	3 840
Tilikauden poisto	42
Kertyneet poistot 31.12.2015	3 881
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	96

**AINEELLISET HYÖDYKKEET
1000 EUROA****KONEET JA
KALUSTO**

Hankintameno 1.1.2014	3 857
Lisäykset	43
Hankintameno 31.12.2014	3 900
Kertyneet poistot 1.1.2014	3 805
Tilikauden poisto	34
Kertyneet poistot 31.12.2014	3 840
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	61

SIJOITUKSET

	OSAKKEET KONSERNIYRITYKSET	OSAKKEET OSAKKUUSYRITYKSET	OSAKKEET MUUT SIJOITUKSET	YHTEENSÄ
--	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	-----------------

Hankintameno 1.1.2015	2 792	400	87	3 279
Lisäykset	180	0	0	180
Vähennykset	-280	0	0	-280
Hankintameno 31.12.2015	2 692	400	87	3 180
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	2 692	400	87	3 180

SIJOITUKSET

	OSAKKEET KONSERNIYRITYKSET	OSAKKEET OSAKKUUSYRITYKSET	OSAKKEET MUUT SIJOITUKSET	YHTEENSÄ
--	---------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------------	-----------------

Hankintameno 1.1.2014	2 792	400	87	3 279
Lisäykset	0	0	0	0
Hankintameno 31.12.2014	2 792	400	87	3 279
Kirjanpitoarvo 31.12.2014	2 792	400	87	3 279

12. PITKÄAIKAISET SAAMISET

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	3 470	3 470
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	3 470	3 470
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Lainasaamiset	75	75
Siirtosaamiset	596	38
Saamiset osakkuusyrityksiltä yhteensä	671	113
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 141	3 583

Pitkäaikaisista lainasaamisista 3 469 588,81 euroa on emoyhtiön tytäryhtiölleen Xtract Oy:lle antama pääomalaina. Laina on osakeyhtiölain 12 luvun mukainen pääomalaina. Xtract Oy:lle myönnetyn lainan vuotuinen korko on valtiovarainministeriön vahvistama peruskorko + 1,55 %. Maksamatonta korkoa on kirjattu 117 462,60 euroa.

Pitkäaikaisista siirtosaamisista 550 000,00 euroa on emoyhtiön tytäryhtiöltään Comptel Communications Oy:ltä saama konserniavustus.

13. LYHYTAIKAISET SAAMISET

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	2 671	2 342
Lainasaamiset	868	568
Muut saamiset	572	2 011
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yht.	4 111	4 921
Saamiset muilta		
Ennakkomaksut	1	61
Myyntisaamiset	33 457	25 115
Muut saamiset	6 326	4 263
Siirtosaamiset	8 653	9 164
Saamiset muilta yhteensä	48 437	38 604
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	52 547	43 525
Siirtosaamisten erittely		
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta	2 845	2 768
Muut siirtosaamiset	5 808	6 396
Siirtosaamiset yhteensä	8 653	9 164

14. OMA PÄÄOMA

SIDOTTU OMA PÄÄOMA 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Osakepääoma 1.1.	2 141	2 141
Osakepääoma 31.12.	2 141	2 141

VAPAA OMA PÄÄOMA 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	401	401
Uudet osakkeet	497	0
Osake- ja optiopohjaiset palkitsemisjärjestelmät	800	0
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	1 698	401
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	6 340	3 706
Omien osakkeiden osto	0	-312
Omien osakkeiden luovutus	66	66
Osingonjako	-2 139	-1 073
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	4 266	2 388
Tilikauden voitto/tappio	1 729	3 952
Oma pääoma yhteensä	9 834	8 882

LASKELMA JAKOKELPOISISTA VAROISTA 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	1 698	401
Voitto edellisiltä tilikausilta	4 266	2 388
Tilikauden voitto/tappio	1 729	3 952
Jakokelpoisia varoja yhteensä	7 693	6 741

15. PAKOLLISET VARAUKSET

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Pakolliset varaukset 1.1.	270	277
Pakollisten varausten lisäys tilikaudella	109	270
Pakollisten varausten vähennys tilikaudella	-270	-277
Pakolliset varaukset 31.12.	109	270

Pakolliset varaukset sisältävät takuuvarauksen ja projekteihin liittyviä hyväksynnän jälkeisiä toimitusvastuita.

16. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Muut velat	0	272
Velat muille		
Lainat	0	1 000
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	0	1 272

17. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Ostovelat	24 427	19 724
Muut velat	21	925
Yhteensä	24 448	20 649
Velat muille		
Ostovelat	1 745	944
Lainat	6 979	6 000
Muut velat	525	1 296
Siirtovelat	16 762	18 123
Yhteensä	26 011	26 363
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	50 459	47 012
Siirtovelkojen erittely		
Henkilöstömenojen jaksotus	4 195	4 383
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta	2 477	4 409
Muut tuloutukseen liittyvät siirtovelat	9 074	8 446
Muut siirtovelat	1 016	885
Siirtovelat yhteensä	16 762	18 123

18. LASKENNALLISET VEROSAAMISET

1000 EUROA	31.12.2015	31.12.2014
Laskennalliset verosaamiset, joita ei ole merkitty taseeseen		
Hyllypoistot	171	165
Tilikauden 2012 tappiosta	0	301
Lähdeverosaaminen	6 860	5 236
Yhteensä	7 032	5 702

19. ANNETUT VAKUUKSET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

LEASINGVASTUUT 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	152	198
Myöhemmin maksettavat	102	191
Yhteensä	253	389

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti kolmen vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastussitoumuksia.

VUOKRAVASTUUT 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 324	1 323
Myöhemmin maksettavat	657	1 971
Yhteensä	1 981	3 295

PANKKITAKAUSVASTUUT 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Alle vuoden sisällä erääntyvät pankkitakaukset	2 286	2 600
Myöhemmin erääntyvät pankkitakaukset	441	0
Yhteensä	2 728	2 600

MUIDEN PUOLESTA ANNETUT VAKUUKSET 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Takaukset	29	34

VASTUUSITOUMUKSET SAMAN KONSERNIIN KUULUVIEN YRITYSTEN PUOLESTA

Comptel Oyj antoi vuonna 2008 tytäryhtiönsä puolesta toimitustakauksen, joka oli edelleen voimassa 31.12.2015. Sopimuksen kokonaisarvo on 4 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuonna 2009 Comptel Oyj antoi tytäryhtiönsä puolesta 700 tuhannen Englannin punnan takauksen.

JOHDANNAISSOPIMUKSET 1000 EUROA

	31.12.2015	31.12.2014
Valuuttatermiinit		
Käypä arvo	-351	-1 049
Kohde-etuuden arvo	39 046	17 203

Johdannaissopimuksia on käytetty suojaustarkoitukseen.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Emoyhtiön taseen mukaiset voitonjakokelpoiset varat 31.12.2015 olivat 7 692 598,27. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että vuodelta 2015 maksetaan osinkoa 0,03 euroa osakkeelta.

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

Comptel Oyj:n osake on listattu NASDAQ OMX Helsingissä tunnuksella CTL1V.

Comptelilla on yksi osakelaji. Jokaisella osakkeella on yhtiökokouksessa yksi (1) ääni.

Yhtiön osakepääoma ei muuttunut tilikauden aikana. Yhtiön osakepääoma oli 2 141 096,20 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 108 395 409 kappaletta vuoden 2015 lopussa.

HALLITUKSEN VALTUUTUKSET

Varsinainen yhtiökokous 9.4.2015 valtuutti hallituksen päättämään enintään 21 400 000 osakkeen suuruisista osakeanneista sekä enintään 10 700 000 oman osakkeen hankkimisesta tai luovuttamisesta. Valtuutukset ovat voimassa 30.6.2016 saakka, kuitenkin siten, että valtuutus yhtiön osakepohjaisten kannustinohjelmien toteuttamiseen on voimassa viisi vuotta yhtiökokouksen päätöksestä.

Varsinaisen yhtiökokouksen hallitukselle antamista valtuutuksista ja muista päätöksistä on annettu erillinen pörssitiedote 9.4.2015

OPTIOTODISTUKSET JA OPTIO-OIKEUDET

Comptelilla on voimassa kaksi optio-ohjelmaa.

OPTIO-OHJELMA 2009

Varsinainen yhtiökokous päätti 16.3.2009 optio-oikeuksien antamisesta Comptel-konsernin avainhenkilöille osana kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

Vuoden 2009 optio-ohjelman C-sarjan optio-oikeuksien ulkona oleva määrä on 975 000 kappaletta. Näillä optio-oikeuksilla voi merkitä yhteensä enintään 975 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa

osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on enintään 0,9 % yhtiön kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita.

Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Comptelin osakkeen markkinahintaan NASDAQ OMX Helsingissä huhtikuussa 2010 ja huhtikuussa 2011. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009C oli 0,51 euroa, mikä vastaa Comptelin osakkeen vaihdolla painotettua keskimuutosta NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. – 30.4.2011 vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella. Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika oli 1.11.2013 – 30.11.2015.

Comptel haki optio-oikeuksien 2009C ottamista NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle 1.11.2013 alkaen. Optio-oikeuksien kaupankäyntitunnus oli CTL1VEW309 ja ISIN-koodi FI4000048772. Optio-oikeuksien kokonaisvaihto oli tilikaudella 788 359 kappaletta ja päätöskurssi oli 0,63 euroa.

OPTIO-OHJELMA 2014

Comptel Oyj:n hallitus päätti 5.2.2014 varsinaisen yhtiökokouksen 20.3.2013 antaman valtuutuksen nojalla uudesta avainhenkilöiden optio-ohjelmasta, jonka perusteella optio-oikeuksia annetaan yhteensä enintään 4.200.000 kappaletta. Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 4.200.000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Uusi optio-ohjelma korvasi vuoden 2012 optio-ohjelman.

Optio-oikeuksista 2.200.000 merkitään tunnuksella 2014A, 1.000.000 merkitään tunnuksella 2014B ja 1.000.000 merkitään tunnuksella 2014C. Osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2014A on 0,51 euroa osakkeelta, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimuutosta NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 15.2.- 15.3.2014

vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella. Osakkeen merkintähinta optio-oikeudella 2014B on 0,91 euroa osakkeelta, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 15.2.- 15.3.2015. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2014C vastaa painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 15.2.- 15.3.2016.

Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2014A 1.2.2016–31.1.2018, optio-oikeuksilla 2014B 1.2.2017–31.1.2019 ja optio-oikeuksilla 2014C 1.2.2018–31.1.2020.

Optio-oikeuksilla tapahtuvien osakemerkintöjen seurauksena yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta enintään 4.200.000 osakkeella.

OPTIO-OHJELMA 2015

Comptelin hallitus päätti 9.9.2015 varsinaisen yhtiökokouksen 9.4.2015 antaman valtuutuksen nojalla uudesta toimitusjohtajan optio-ohjelmasta, jonka perusteella optio-oikeuksia annetaan yhteensä 3.478.260 kappaletta.

Optio-oikeudet oikeuttavat merkitsemään yhteensä enintään 3.478.260 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta.

Optio-oikeuksista 1.739.130 merkitään tunnuksella 2015A, 1.739.130 merkitään tunnuksella 2015B. Osakkeen merkintähinta optio-oikeuksilla 2015A ja 2015B on 0,92 euroa osakkeelta, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 12.8.- 8.9.2015 vähennettynä 20 prosentilla.

Optio-oikeuksilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeuksilla 2015A 15.8.2018 - 15.9.2019, optio-oikeuksilla 2015B 15.8.2019 - 15.9.2019.

Optio-oikeuksilla tapahtuvien osakemerkintöjen seurauksena yhtiön osakkeiden lukumäärä voi nousta enintään 3.478.260 osakkeella.

OSAKEPOHJAISET KANNUSTUSJÄRJESTELMÄT

TOIMITUSJOHTAJAN OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ 2011 – 2013

Comptel Oyj:n toimitusjohtajalla on ollut osakepalkkiojärjestelmä, jonka tarkoituksena on yhdistää omistajien ja toimitusjohtajan tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa toimitusjohtaja yhtiöön. Järjestelmään osallistuminen ja mahdollisen palkkion saaminen ansaintajaksolta on edellyttänyt, että toimitusjohtaja omistaa yhtiön osakkeita tai hankkii niitä hallituksen ennalta päättämän määrän, 230 000 osaketta. Omistusvelvoite oli voimassa 31.12.2015 asti. Lisäksi järjestelmän mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitusuhteen voimassaoloon.

Kaikki osakepalkkiojärjestelmän osakkeet on luovutettu ja palkkiot maksettu.

SITOUTTAVA OSAKEPALKKIOJÄRJESTELMÄ 2012

Comptelin hallitus päätti 27.2.2012 uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä.

Uuden järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja kohdehenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa kohdehenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden pitkäjänteiseen omistukseen perustuva kannustinjärjestelmä.

Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on kaksi ansaintajaksosa, jotka molemmat alkavat 2.5.2012 ja päättyvät 2.5.2015 ja 2.5.2016. Järjestelmään osallistuminen ja palkkion saaminen ansaintajaksolta edellyttää, että kohdehenkilö omistaa yhtiön osakkeita tai hankkii

niitä hallituksen ennalta päättämän määrän. Lisäksi järjestelmän mahdollinen palkkio on sidottu kohdehenkilön työ- tai toimisuhteen tai sopimussuhteen voimassaoloon. Mikäli kohdehenkilön työ- tai toimisuhte päättyy ennen palkkion maksamista, palkkiota ei pääsäännön mukaan makseta.

Järjestelmän palkkiot maksetaan vuosina 2015 ja 2016 osittain yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Rahaosuudella pyritään kattamaan palkkiosta kohdehenkilölle aiheutuvia veroja ja veronluonteisia maksuja. Järjestelmän perusteella maksettavien palkkioiden jäljellä oleva määrä on enintään noin 525 000 Comptel Oyj:n osaketta ja enintään 1,5 kertaa osakkeiden arvoa vastaava määrä rahaa.

Järjestelmän kohderyhmään kuului 22 henkilöä vuoden 2015 lopussa.

HALLITUKSEN ESITYS VOITTOVAROJEN KÄYTÖSTÄ

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2015 oli 7 692 598 euroa (6 740 529).

Hallitus esittää vuodelta 2015 osinkoa jaettavaksi 0,03 EUR osakkeelta.

Helsingissä helmikuun 17. päivänä 2016

Pertti Ervi

Hannu Vaajoensuu

Eriikka Söderström

Antti Vasara

Heikki Mäkijärvi

Juhani Hintikka
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

COMPTEL OYJ:N YHTIÖKOKOUKSELLE

Olemme tilintarkastaneet Comptel Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.2015. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

HALLITUKSEN JA TOIMITUSJOHTAJAN VASTUU

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

TILINTARKASTAJAN VELVOLLISUUDET

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu

väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

LAUSUNTO KONSERNITILINPÄÄTÖKSESTÄ

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

LAUSUNTO TILINPÄÄTÖKSESTÄ JA TOIMINTAKERTOMUKSESTA

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Helsingissä 17. helmikuuta 2016

Ernst & Young Oy, KHT-yhteisö

Mikko Järventausta
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2015

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä 2015 on tehty 2010 annetun Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (Corporate Governance) mukaisesti ja julkaistaan vuoden 2015 tilinpäätöksen ja hallituksen toimintakertomuksen yhteydessä.

HALLINNOINTIPERIAATTEET

Comptel Oyj on suomalainen julkinen osakeyhtiö, joka toimii ja asettaa toimielimensä Suomen lain mukaisesti. Comptel Oyj noudattaa Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Comptel Oyj:n yhtiöjärjestyksestä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä.

Lisäksi Comptel noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa ja 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on luettavissa internet-osoitteessa www.cgfinland.fi.

TOIMIELINTEN TEHTÄVÄT JA VASTUUT

Comptel Oyj:n ylintä päätöksentekovaltaa käyttävät toimielimet ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

YHTIÖKOKOUS

Yhtiökokous on Comptel Oyj:n ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen vahvistamisesta ja taaseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapauden antamisesta hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenten lukumäärästä ja hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista. Yhtiökokouksessa valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet sekä tilintarkastusyhteisö. Lisäksi kokouksessa käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Comptel Oyj:n yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä. Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2015 pidettiin 9.4.2015.

Yhtiökokoukseen liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internet-sivuilla: <http://www.comptel.com/sijoittajat/hallinnointi/yhtiokokous>.

HALLITUS

Hallituksen tehtävät ja vastuu määräytyvät ensisijaisesti Suomen osakeyhtiölain ja Comptel Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä, käsiteltävistä asioista, kokouskäytännöstä ja päätöksentekomenettelystä. Työjärjestyksen mukaisesti hallitus käsittelee ja päättää konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat.

Hallitus vahvistaa konsernin strategian, budjetin, yhtiörakenteen, merkittävät yritysjärjestelyt ja investoinnit. Hallitus hyväksyy ja vahvistaa riskienhallinnan periaatteet, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehtoista.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa. Yhtiökokous valitsee hallitukseen yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään kuusi jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan siten, että kaikkien jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous 2015 valitsi hallitukseen seuraavat viisi jäsentä: Pertti Ervi (puheenjohtaja), Hannu Vaajoensuu

(varapuheenjohtaja), Heikki Mäkijärvi, Eriikka Söderström ja Antti Vasara.

Comptelin hallituksen kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsenten henkilö- ja omistustiedot on saatavilla yhtiön internetsivuilla: <http://www.comptel.com/sijoittajat/hallinnointi/hallitus>.

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa sekä sen lisäksi tarpeen mukaan. Vuonna 2015 hallitus kokoontui 19 kertaa (2014: 17). Jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti hallituksen kokouksissa oli 96% (89%).

HALLITUKSEN VALIOKUNNAT

Hallitus päätti järjestäytymiskokouksessaan 9.4.2015 olla perustamatta valiokuntia. Hallituksen arvion mukaan on tehokkaampaa toimia ilman valiokuntia, ottaen huomioon yhtiön kokoluokan, selkeästi hallittavan rakenteen ja hallituksen pienen jäsenmäärän. Hallitus näkee hyödylliseksi perehtyä kokonaisuudessaan käsiteltäviin asioihin, jonka vuoksi Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin mukaisia, tarkastusvaliokunnalle kuuluvia tehtäviä hoitaa koko hallitus.

Hallitus voi tarpeen mukaan perustaa tilapäisiä työvaliokuntia valmistelemaan hallituksen käsiteltäväksi tulevia asioita. Vuonna 2015 työvaliokuntia ei perustettu.

TOIMITUSJOHTAJA

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja taloushallinto luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtaja vastaa hallituksen asettamien tavoitteiden, strategian, budjetin, suunnitelmien, linjausten ja päämäärien toteuttamisesta

Comptel-konsernissa. Hän valmistelee hallituksessa päätettävät asiat ja panee toimeen hallituksen päätökset.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista sisältäen palkat ja palkkiot luontoisetuineen, jotka on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Juhani Hintikka on toiminut Comptel Oyj:n toimitusjohtajana vuodesta 2011 alkaen. Toimitusjohtajan henkilö- ja omistustiedot on saatavilla yhtiön internetsivuilla: <http://www.comptel.com/sijoittajat/hallinnointi/johtoryhma>.

JOHTORYHMÄ

Comptel-konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävässään. Johtoryhmään kuuluvat pääliiketoiminta-alueiden ja tukiyksiköiden johtajat.

Johtoryhmä vastaa siitä, että konsernin ja sen osien toiminta suunnitellaan vuotuisen budjetin yhteydessä toteuttamaan konsernin strategiaa. Vuoden aikana toiminnan tulokset raportoidaan kuukausittain vertailtuna budjettiin ja toimintasuunnitelmaan käsitellään kuukausittain johtoryhmässä.

Vuonna 2015 konsernin johtoryhmän muodostivat toimitusjohtajan lisäksi myyntijohtaja Mauro Carobene, Service Orchestration liiketoiminnan johtaja Antti Koskela, Intelligent Data liiketoiminnan johtaja Kari Onniskä, talousjohtaja Tom Jansson, kehitysjohtaja Jussi Himanen, henkilöstöjohtaja Niina Pesonen sekä markkinointijohtaja Ari Vanttinen.

Vuonna 2015 johtoryhmä kokoontui 11 kertaa (2014: 13).

PALKITSEMINEN

Comptel -konsernin palkitsemisjärjestelmillä pyritään edistämään yhtiön kilpailukykyä ja pitkän aikavälin taloudellista menestystä sekä vaikuttamaan omistaja-arvon suotuisaan kehitykseen. Palkitsemisjärjestelmät perustuvat etukäteen päätettyihin ja mitattaviin suoritus- ja tuloskriteereihin. Comptelilla on sekä pitkän aikavälin että lyhyen aikavälin tulospalkkioihin perustuvia palkitsemisjärjestelmiä.

Yhtiökokous päättää hallitukselle maksettavista palkkioista. Hallitus päättää toimitusjohtajan palkoista ja muista toimitusjohtajan toimitushteeseen kuuluvista taloudellisista etuuksista.

Hallituksen ja toimitusjohtajan palkat ja palkkiot, toimitusjohtajan toimitushteen olennaiset ehdot sekä johdon palkitsemisjärjestelmien keskeiset periaatteet on saatavilla erillisessä palkka- ja palkkioselvityksessä, yhtiön internetsivuilla <http://www.comptel.com/sijoittajat/hallinnointi/palkitseminen>.

TILINTARKASTUS

Lakisääteinen tilintarkastus sisältää tilintarkastuslain mukaan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastuksen. Yhtiökokoukselle annettava tilintarkastuskertomus sisältää muun ohessa lausuman siitä, antaako tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikauden päätyessä. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle työnsä tuloksista sekä tarkastuksessa tehdyistä havainnoista. Tilintarkastaja myös tarkastaa ja raportoi jatkuvasti hallitukselle havainnoistaan liittyen yhtiön hallinnon ja toimintojen järjestämiseen.

Yhtiökokous päätti valita Comptelin tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana tilikauden 2015 osalta on toiminut KHT Mikko Järventausta.

Tilintarkastajalle maksetut palkkiot tilintarkastuspalveluista sekä mahdollisista tilintarkastukseen liittymättömistä palveluista on eritelty tilinpäätöstiedoissa.

SISÄPIIRIHALLINTO

Comptel noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Comptel ylläpitää arvopaperimarkkinalain mukaisesti ns. ilmoitusvelvollisiin sisäpiiriläisiin kuuluvien henkilöiden sisäpiirirekisteritietoja Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Sisäpiiriläisiä ovat pysyvään sisäpiiriin kuuluvat henkilöt ja hankekohtaiset sisäpiiriläiset.

Vuoden 2015 lopussa ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä oli 20 henkilöä (19) ja yrityskohtaisia pysyviä sisäpiiriläisiä 63 henkilöä (58). Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, muut johtoryhmän jäsenet tai operatiiviseen johtoon kuuluvat henkilöt sekä päävastuullinen tilintarkastaja.

Comptelin sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä velvoittaa ns. suljettu ikkuna, jonka aikana he eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakeella. Comptelin suljettu ikkuna alkaa 14 päivää ennen jokaisen vuosineljänneksen päättymistä. Suljettu ikkuna päättyy 24 tuntia ko. osavuositarkastuksen tai tilinpäätöstiedotteen julkistuksen jälkeen. Ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten ja heidän lähipiirinsä omistustiedot ovat nähtävissä yhtiön internetsivuilla: <http://www.comptel.com/sijoittajat/osake/sisäpiiri>.

SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA

SISÄINEN VALVONTA

Sisäinen valvonta käsittää prosessit, joiden tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus yhtiön tavoitteiden saavuttamisesta toimintojen

tehokkuuden, ja resurssien taloudellisen käytön, taloudellisen raportoinnin luotettavuuden sekä lakien ja säännösten ja sisäisten periaatteiden ja käytäntöjen noudattamisen osalta. Sisäisen valvonnan prosesseihin osallistuvat Comptelin hallitus, toimiva johto ja muu henkilöstö.

Comptelin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että:

- yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista
- taloudellinen ja toiminnallinen informaatio on luotettavaa
- säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaikkialla konsernissa.

Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi, vaan päivittäiseen toimintaan integroitu toimintatapa. Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Comptelin prosessit, käytännöt ja organisaatorakenteet, jotka auttavat varmistamaan, että yhtiön asettamat tavoitteet täyttyvät, liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja omaisuutta vastuullisesti ja taloudellinen raportointi on asianmukaista. Valvonta sisältää mm. raportoinnin, hyväksymismenettelyt ja toimintaperiaatteiden noudattamisen.

Sisäinen valvonta käsittää, esimerkiksi kuukausittaisen johdon raportoinnin, projektien tuloutusjärjestelmän, henkilöstön johtamisjärjestelmän, laatujärjestelmien määrittelemät prosessit, hyväksymisjärjestyksen ja lakien ja sääntöjen noudattamisen valvomisen.

Konsernin taloushallinto seuraa kuukausittain sisäisen ja ulkoisen laskennan toteumaa ja täsmäyttää ja selvittää niissä mahdollisesti syntyvät erot. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta huolehtii yhtiön hallitus. Lakisääteiseen tilintarkastukseen liittyen tilintarkastaja käy läpi taloudellisen raportoinnin valvontaympäristön osana hallinnon tarkastusta.

RISKIENHALLINTA

Riskienhallinta on olennainen osa Comptelin sisäistä valvontaa ja ne yhdistyvät prosessitasolla. Riskienhallinnalla tarkoitetaan

systemaattista prosessia, jonka avulla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan konsernin ulkopuolisista tekijöistä sekä omasta toiminnasta johtuvia riskejä.

Comptelin hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet, joissa määritellään riskienhallinnan tavoitteiden ja yleisten menettelytapojen lisäksi riskienhallintaan liittyvät tehtävät ja vastuut.

Riskienhallinnan koordinointi konsernissa on talousjohtajan vastuulla. Liiketoimintayksiköt ovat ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa vaikuttavien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Riskien arviointi ja hallinta ovat keskeinen osa konsernin vuosittaista toiminnan suunnittelu- ja strategiaprosessia sekä budjetointia, kaupallisten tarjousten ja sopimusten sekä investointien ja muiden panostusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessia sekä muuta operatiivista toimintaa.

Comptelin liiketoimintaan liittyy erilaisia riskejä ja epävarmuuskijöitä. Comptel arvioi olennaisia, liiketoimintaan liittyviä riskejä jatkuvasti ja niihin liittyviä tietoja julkaistaan säännöllisesti tilinpäätöksen ja osavuosikatsauksien yhteydessä, jotka ovat saatavilla yhtiön internet-sivuilla: <http://www.comptel.com/sijoittajat/hallinnointi/riskienhallinta>.

SISÄINEN TARKASTUS

Sisäisen tarkastuksen tavoitteena on varmistaa, että liiketoiminnan, talouden ja hallinnon prosessit toteutetaan hyvän hallintotavan mukaisesti. Tuloksellinen liiketoiminta edellyttää, että toimintaa valvotaan säännöllisesti.

Sisäinen tarkastus on Comptelissa osa taloushallinnon vastuualuetta. Sisäinen tarkastus toteutetaan etukäteen laaditun suunnitelman mukaisesti ja tarvittaessa, mikäli tähän havaitaan erityinen syy. Tarvittaessa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita täydentämään tarkastustoimintaa. Sisäisen tarkastuksen tuloksista raportoidaan tarvittaessa yhtiön hallitukselle.

HALLITUS 31.12.2015

PERTTI ERVI

s. 1957, insinööri

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2012

Keskeinen työkokemus

Computer 2000 AG, pääjohtaja 1995–2000

Computer 2000 Finland Oy, toimitusjohtaja –1995

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Efecte Oy

Hallituksen jäsen: F-Secure Oy, Ixonos Oy,

Teleste Oy

Comptelin osakkeita: 171 247 kappaletta

HANNU VAAJOENSUU

s. 1961, KTM

Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

Basware Oy, hallituksen päätoiminen puheenjohtaja

2005–2010, toimitusjohtaja 1999–2004, partneri,

johtaja 1991–1999

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Basware Oy, Sparklike Oy

ja Solita Oy

Hallituksen jäsen: Movenium Oy, Efecte Oy,

Teknologiatoimintayhtiö ry

Comptelin osakkeita: 177 226 kappaletta

ERIIKKA SÖDERSTRÖM

s. 1968, KTM

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Keskeinen työkokemus

Kone Oy, talousjohtaja 2014–

Kone Oy, Corporate Controller 2013–2014

Vacon Oy, talous- ja rahoitusjohtaja 2009–2013

Oy Nautor Ab, talousjohtaja 2008

Nokia Siemens Networks, Corporate Controller 2007

Nokia Networks, taloushallinnon eri tehtävissä

1994–2006

Comptelin osakkeita: 77 215 kappaletta

ANTTI VASARA

s. 1965, tekniikan tohtori

Hallituksen jäsen vuodesta 2012

Keskeinen työkokemus

Teknologian Tutkimuskeskus VTT Oy,

Toimitusjohtaja 2015–

Tieto Oy, Executive Vice President, Product

Development Services 2012–2015

Nokia, Senior Vice President, Mobile Phones Product

Development 2010–2012

Nokia, Senior Vice President, tuotelinjan johtaja

sekä erilaisia tuotekehityksen, ohjelmistomyynnin,

-markkinoinnin sekä konsernistrategian tehtävissä
2003–2010

SmartTrust Ab, toimitusjohtaja 2000–2003

McKinsey & Company, liikkeenjohdon konsultti

1993–2000

Keskeiset hallitustehtävät

Nexxon Ltd (UK)

Comptelin osakkeita: 73 215 kappaletta

HEIKKI MÄKIJÄRVI

s. 1959, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2014

Keskeinen työkokemus

Deutsche Telekom AG, Senior Vice President,
2011–2014

Openwave, Senior Vice President 2009–2011

Accel Partners, Venture Partner 2002–2009

Comptelin osakkeita: 29 556 kappaletta

JOHTORYHMÄ 31.12.2015

JUHANI HINTIKKA, TOIMITUSJOHTAJA

s. 1966, DI

Comptelin palveluksessa vuodesta 2011. Työskennellyt Nokiassa ja Nokia Siemens Networksissa useissa tutkimuksen ja tuotekehityksen, tuotannon sekä myynnin kansainvälisissä johtotehtävissä vuodesta 1999. Johti viimeksi NSN-konsernin Operations Support Solutionsin globaalia liiketoimintaa. Toiminut aiemmin Konecranes-konsernin palveluksessa mm. Ranskassa ja KONE Oyj:ssä. Comptel Oyj:n hallituksen jäsen 2007–2008.

Comptelin osakkeita: 886 666 kappaletta

2014A-optioita 420 000, 2014B-optioita 120 000, 2015A-optioita 1 739 130 ja 2015B-optioita 1 739 139 kappaletta

TOM JANSSON, TALOUSJOHTAJA

s. 1968, KTM

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2013. Toiminut aikaisemmin pitkän Tellabs-uransa aikana useissa erilaisissa taloushallinnon tehtävissä, ja hänellä on laaja-alainen tausta kansainvälisestä liiketoiminnasta.

Comptelin osakkeita: 0 kappaletta

2014A-optioita 200 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

JUSSI HIMANEN, KEHITYSJOHTAJA

s. 1972, DI tuotantotalous

Comptelin palveluksessa vuodesta 2012 ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2015. Toiminut aiemmin useissa strategia- ja tuotehallintatehtävissä Nokia Siemens Networksissa vuodesta 1998. Työskennellyt Soneran palveluksessa vuosina 1997–1998.

Comptelin osakkeita: 31 250 kappaletta

2014A-optioita 50 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

ANTTI KOSKELA, JOHTAJA, SERVICE ORCHESTRATION

s. 1971, DI

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Toiminut aiemmin useissa johtotehtävissä Nokia Siemens Networksissa vuodesta 1999, johti viimeksi Communication & Entertainment Solutions Business Line -yksikköä. Työskennellyt Ericssonin palveluksessa vuosina 1994–1999.

Comptelin osakkeita: 57 250 kappaletta

2014A-optioita 150 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

KARI ONNISLÄ, JOHTAJA, INTELLIGENT DATA

s. 1967, KTM

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Työskenteli aiemmin Talent Partnersin toimitusjohtajana vuodesta 2006. Toiminut useissa johtotehtävissä Nokiassa vuosina 2000–2006.

Comptelin osakkeita: 50 000 kappaletta

2014A-optioita 200 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

NIINA PESONEN, HENKILÖSTÖJOHTAJA

s. 1965, kasvatustieteiden maisteri

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2007. Työskennellyt aiemmin henkilöstöjohtajana ja henkilöstön kehitystehtävissä Nokiassa vuodesta 1992. Toimi viimeksi Nokia Networks Delivery Operations -yksikön Business HR -johtajana ja Nokia Siemens

Networksin North East -alueen HR-johtajana.

Comptelin osakkeita: 104 166 kappaletta

2014A-optioita 200 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

ARI VÄNTTINEN, MARKKINOINTIJOHTAJA (CMO)

s. 1969, KTM (markkinointi)

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2014. Työskennellyt aikaisemmin markkinointijohdon tehtävissä tietoturvayhtiö McAfee - a division of Intel Securityn palveluksessa ja Stonesoft Oyj:ssä markkinointi- ja viestintäjohtajana vuodesta 2010. Vuosina 2007–2010 toiminut Talent Partners yhtiössä ylimmän liikkeenjohtajan konsulttina kansainvälisissä asiakashallinnan, myynnin ja markkinoinnin projekteissa. Nokia Networks palveluksessa vuosina 2004–2007 palveluliiketoiminnan markkinointitehtävissä ja teleoperaattoreiden asiakashallinnan kehittämisessä.

Comptelin osakkeita: 0 kappaletta

2014A-optioita 60 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

MAURO CAROBENE, MYYNTIJOHTAJA

s. 1970, M.Sc. (Electronic Engineering)

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Toiminut aiemmin Nokia Siemens Networksissa ja Nokiassa useissa ohjelmistohallinnan ja myynnin johtotehtävissä vuodesta 1998, vastasi viimeksi OSS-ohjelmistojen konsultointi- ja järjestelmä-integraatioliiketoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Comptelin osakkeita: 154 166, hallintarekisteröidyt

osakkeet 15 000 kappaletta

2014A-optioita 150 000 ja 2014B-optioita 60 000 kappaletta

TIETOJA OSAKKEENOMISTAJILLE

YHTIÖKOKOUS

Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 6.4.2016 kello 16:30 Messukeskuksen kokoustilassa 208, osoitteessa Messuaukio 1, 00520 Helsinki.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittautua yhtiölle viimeistään 1.4.2016 klo 10.00.

Ilmoittautuminen voi tapahtua:

- a) Ilmoittautumislomakkeella yhtiön internet-sivuilla osoitteessa:
www.comptel.com
- b) puhelimitse numeroon **020 770 6877** maanantaista perjantaihin
klo 9.00 - 16.00;
- c) telefaksilla numeroon **09 70011224**, tai
- d) kirjeitse osoitteella Comptel Oyj, PL 1000, 00181 Helsinki
(kuoreen merkintä "yhtiökokous").

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 23.3.2016 rekisteröity Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustililleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon.

OSINKO JA TILINPÄÄTÖSASIAKIRJAT

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2015 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,03 euroa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 8.4.2016 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 19.4.2016.

Hallituksen ehdotukset ovat saatavilla Comptel Oyj:n internet-sivuilla osoitteessa: www.comptel.com. Tilinpäätösasiakirjat ovat osakkeen omistajien nähtävillä viimeistään 16. maaliskuuta 2016 mainituilla internet-sivuilla. Hallituksen ehdotukset ja tilinpäätösasiakirjat ovat myös saatavilla yhtiökokouksessa.

OSAVUOSIKATSAUKSET

Comptel Oyj julkistaa vuoden 2016 osavuosisikatsauksensa seuraavasti:

- Q1 tammi – maaliskuulta torstaina 21.4.2016.
- Q2 tammi – kesäkuulta tiistaina 9.8.2016.
- Q3 tammi – syyskuulta torstaina 20.10.2016.

Comptel julkaisee vuosikertomuksen ja osavuosisikatsaukset suomeksi ja englanniksi. Tulosraportit ovat saatavilla internet-sivustolta www.comptel.com. Niitä voi tilata myös sähköpostitse osoitteesta: communications@comptel.com sekä puhelimitse numerosta (09) 7000 1131.

SIJOITTAJAYHTEYDET

Tom Jansson, talousjohtaja
Puhelin: (09) 700 1131, faksi: (09) 700 113 75
tom.jansson@comptel.com

COMPTELIN TOIMISTOT

EUROOPPA

Helsinki Suomi
Düsseldorf Saksa
Haag Alankomaat
Istanbul Turkki
Milano Italia
Moskova Venäjä
Oslo Norja
Reading Iso-Britannia
Sofia Bulgaria
Tukholma Ruotsi

AMERIikka

Buenos Aires Argentina
DF Mexico Meksiko
São Paulo Brasilia
Dallas USA

AASIA JA TYYNENMEREN ALUE

Kuala Lumpur Malesia
Hong Kong Kiina
Jakarta Indonesia
New Delhi Intia
Sydney Australia
Singapore Singapore
Makati City Filippiinit
Wellington Uusi-Seelanti

LÄHI-ITÄ JA AFRIKKA

Dubai Yhdistyneet Arabiemiraatit
Kairo Egypti

TMENTCOOLCOMMUNICATIONCONFIDENCECONNECTEDCOURAGECOOLCOUN
COLLABORATECONFIDENCECOURAGECOUNTONMECONNECTEDCOMMUNICATI
UNTONMECOMMITMENTCOMMUNICATIONCONFIDENCECOLLABORATECOMMI
ATIONCONFIDENCECONNECTEDCOURAGECOOLCOUNTONMECOMMITMENTCO
CECOURAGECOUNTONMECONNECTEDCOMMUNICATIONCOLLABORATECOOLC
COMMUNICATIONCONFIDENCECOOLCOUNTONME**COLLABORATECOMMITME**
NCECONNECTEDCOURAGECOOLCOUNTONMECOMMITMENTCONNECTEDCOLL
UNTONMECONNECTEDCOMMUNICATIONCOLLABORATECOOLCOURAGECOUNT
IONCONFIDENCECOLLABORATECOMMITMENTCOOLCOMMUNICATIONCONFID
UNTONMECOMMITMENTCONNECTEDCOLLABORATE**CONFIDENCECOURAGEC**
ATIONCOLLABORATE**COOLCOURAGE**COUNTONMECOMMITMENTCOMMUNICAT
MITMENTCOOLCOMMUNICATIONCONFIDENCECONNECTEDCOUNTONMECOM
ECONFIDENCECOURAGECOUNTONMECONNECTEDCOMMUNICATIONCOLLABO
MMITMENTCOMMUNICATIONCONFIDENCECOLLABORATECOMMITMENTCOO
NNECTEDCOURAGECOOL**CO**UNTONMECOMMITMENTCONNECTEDCOLLABORA
OURAGECOUNTONMECONNECTEDCOMMUNICATIONCOLLABORATECOOLCOUR
MMUNICATIONCONFIDENCECOLLABORATECOMMITMENTCOOLCOMMUNICATI
AGECOOLCOUNTONMECOMMITMENTCONNECTEDCOLLABORATECONFIDENCE
COMMUNICATIONCOLLABORATECOOLCOURAGECOUNTONMECOMMITMENTCO
BORATE**COMMITMENTCOOLCOMMUNICATIONCONFIDENCECONNECTEDCOUR**
NTCONNECTEDCOLLABORATECONFIDENCECOURAGE**CONNECTEDCOMMUNIC**
ECOUNTONMECOMMITMENTCOMMUNICATIONCONFIDENCECOLLABORATECO
CONFIDENCECONNECTEDCOURAGECOOLCOUNTONMECOMMITMENTCONNEC
URAGECOUNTONMECONNECTEDCOMMUNICATIONCOLLABORATECOOLCOURA

comptel

**SALMISAARENAUKIO 1,
PL 1000, 00181 HELSINKI
PUH. (09) 700 1131
WWW.COMPTEL.COM**